

ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวชนิกานต์ สุขขจรกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

370.113
ช14คป
ร.8

ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวชนิกานต์ สุขขจรกุล



เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2546

h 236699 ร.3

2 ม.ค. 2547

ชนิกานต์ สุขขจรกุล. (2546) . ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี.. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: รองศาสตราจารย์
ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี หกด้านคือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการเรียนการสอน ด้านวัดผลและประเมินผล และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนของนักเรียน จำแนกตาม เพศ แผนกวิชา ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี จำนวน 155 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประเมินค่าห้าระดับ จำนวน 53 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ค่าที (t-test) ค่าการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) และทำการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีปัญหาในการเรียนเฉลี่ยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมีปัญหาปานกลาง
2. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนที่มีแผนกวิชาต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนแผนกช่างยนต์มีปัญหา มากกว่านักเรียนแผนกช่างไฟฟ้ากำลัง และด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนแผนกช่างยนต์มีปัญหา มากกว่านักเรียนแผนกช่างไฟฟ้ากำลังและแผนกพาณิชยการ
4. นักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 - 2.99 มีปัญหามากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 - 4.00 และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนต่ำกว่า 1.99

6. นักเรียนที่มีอาชีพของผู้ปกครองต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

THE LEARNING PROBLEM OF VOCATIONAL CERTIFICATE STUDENTS
IN PRACHINBURI POLYTECHNIC COLLEGE

AN ABSTRACT
BY
MISS CHANIKARN SUKKAJONKUL

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakarinwirot University
October 2003

Chanikarn Sukkajonkul. (2003). The learning problems of vocational certificate students in Prachinburi Polytechnic College. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok :Graduate School, Srinakarinwirot University. Project Advisor : Assoc. Prof.Dr. Suwat Watanawong.

The purposes of this research were to study the learning problems of vocational certificate students in Prachinburi Polytechnic College. The study related to six main aspects : such as the curriculum domain, the student domain , the teacher domain, the teaching and learning domain, evaluation domain , the learning environment domain. The comparative problem leading to learning of students by the sex, division, grade levels , the acheivement of learning, the career of guardian and the income per month of guardian.

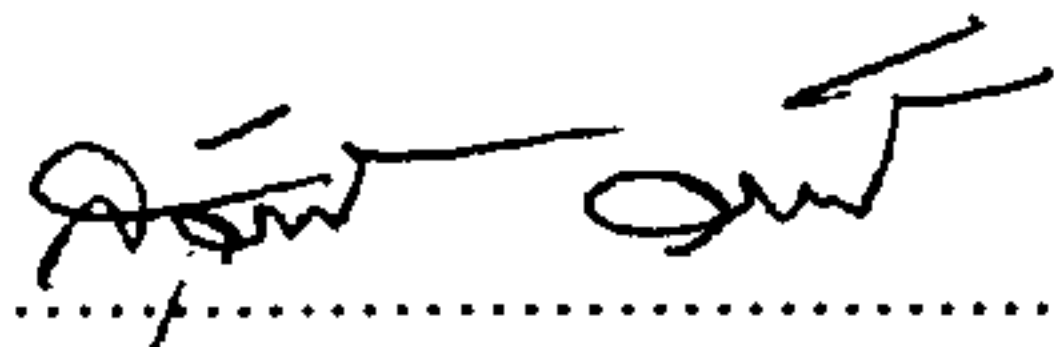
The samples consisted of 155 students in Prachinburi Polytechnic College. The instrument used for collecting data was the questionnaire that comprised of 53 items with a five-level rating scale. The data were analyzed by using the percentage, arithmetic means ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), t-test, one-way analysis of variance (ANOVA) and then tested the mean in pairs by using Scheffe' Test.

The research findings were as follows:

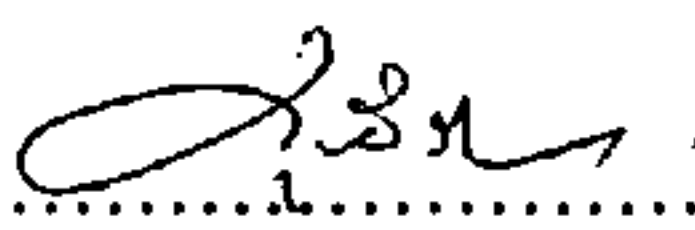
1. The students had the problems on average in six aspects at the medium level.
2. The sex were no significant as a whole.
3. The division were different at a statistic no significant as a whole, but in each domain such as the teacher domain was different at a statistic significant at .05, Auto Machine division have more problems than Electrical Power division, the teaching and learning domain was different at a statistic significant at .05, Auto Machine division have more problems than Electrical Power division and commercial division.
4. The grade levels were different at a statistic no significant as a whole.
5. The acheivement of learning were different at a statistic no significant as a whole, but in each domain such as the learning environment domain was different at a statistic significant at .05, The acheivement of learning 2.00-2.99 have more problems than The acheivement of learning 3.00-4.00 ,and The acheivement of learning more than 1.99.
6. The career of guardian were different at a statistic no significant as a whole.
7. The income per month of guardian were different at a statistic no significant as a whole.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

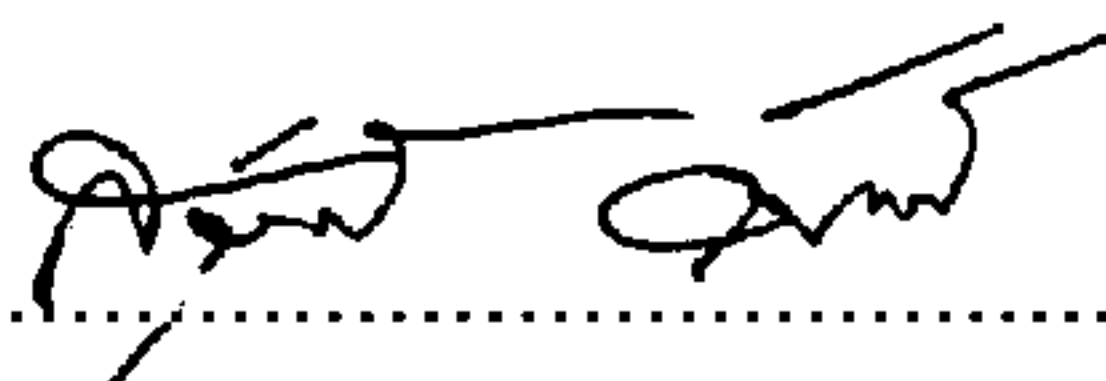
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

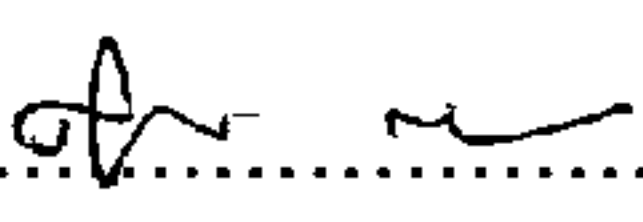

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

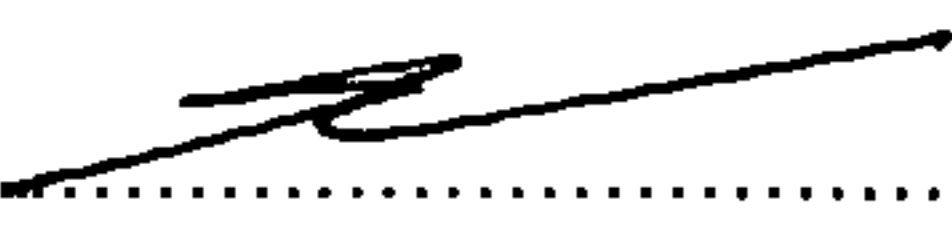
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร


.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

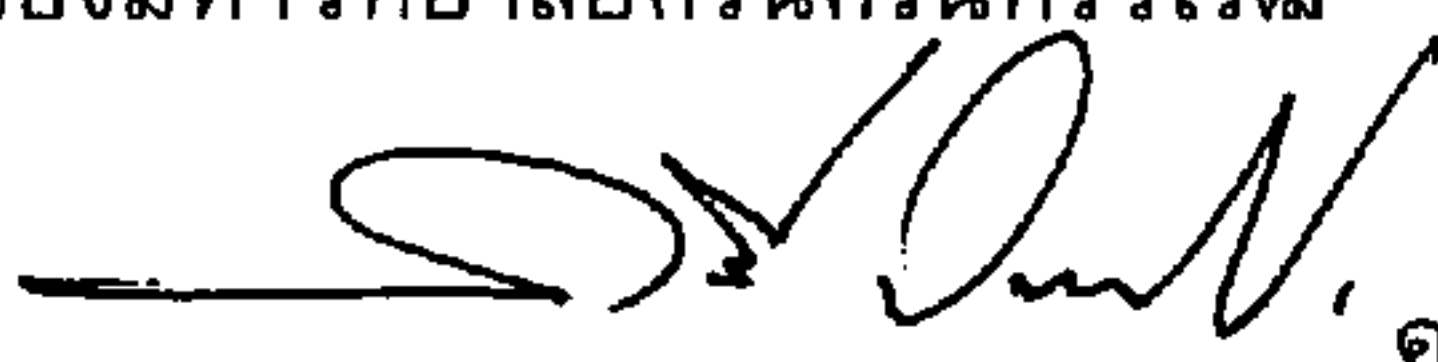
คณะกรรมการสอบ


..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)


..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์)


..... กรรมการ
(อาจารย์ สิทฐากร ชูทรัพย์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ


..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรกวิน)

วันที่ 17 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้โดยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพรรณ สิริแพทย์ พิสุทธิ กรรมการ และอาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์ กรรมการ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการสุธี เข้มทอง อาจารย์สุมาลี คำโตน อาจารย์ประภาศิลปี ผ่องแผ้ว ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้คำแนะนำต่าง ๆ ในการสร้างและตรวจคุณภาพเครื่องมือ ทำให้การวิจัยครั้งนี้ลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ ท่านผู้ช่วยผู้อำนวยการ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ และขอขอบคุณนักเรียน ปีการศึกษา 2546 ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ขอขอบคุณเจ้าของผลงานทุกท่านที่อ้างอิงไว้ในบรรณานุกรม ขอขอบคุณอาจารย์ เพื่อนร่วมงาน วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี รวมทั้งผู้ให้ความช่วยเหลืออีกหลายท่านที่มีได้เอื้อนาม ณ ที่นี้ ที่ได้แสดงความห่วงใย ให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน แก่ผู้วิจัยในการทำวิจัยครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ญาติพี่น้อง ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ และเป็นกำลังใจตลอดมา

ชนิกานต์ สุขขจรกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	8
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี.....	9
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (สสะสมหน่วยกิต).....	12
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน.....	16
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเรียนการสอนในระดับ ปวช.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
งานวิจัยในประเทศ.....	39
งานวิจัยต่างประเทศ.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	74
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	74
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	74
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	75
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	75
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	75
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	76
อภิปรายผล.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	83
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก.....	92
ภาคผนวก ก.....	93
ภาคผนวก ข.....	96
ภาคผนวก ค.....	99
ภาคผนวก ง.....	108
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	116

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงการศึกษาวิชาชีพในระบบโรงเรียน.....	15
2	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามแผนกวิชา.....	46
3	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ แผนกวิชา ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง.....	52
4	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการเรียน เป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน.....	54
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการเรียน ในด้านเนื้อหาของ หลักสูตร เป็นรายข้อ.....	55
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการเรียน ในด้านผู้เรียน เป็น รายข้อ.....	56
7	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการเรียน ในด้านผู้สอน เป็น เป็นรายข้อ.....	57
8	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการเรียน ในด้านกิจกรรม การเรียนการสอน เป็นรายข้อ.....	58
9	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการเรียน ในด้านวัดผลและ ประเมินผล เป็นรายข้อ.....	59
10	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการเรียน ในด้านสภาพแวดล้อม ในการเรียน เป็นรายข้อ.....	60
11	การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการเรียน เป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ.....	61
11	การเปรียบเทียบปัญหาในการเรียน เป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามแผนก วิชา.....	62
13	การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการเรียน เป็นรายด้าน จำแนกตามแผนกวิชา	63
14	การทดสอบความแตกต่างของปัญหาในการเรียน ในด้านผู้สอน เป็นรายข้อ จำแนกตาม แผนกวิชา.....	64
15	การทดสอบความแตกต่างของปัญหาในการเรียน ในด้านการเรียนการสอน เป็นรายข้อ จำแนกตามแผนกวิชา.....	64

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 การเปรียบเทียบปัญหาในการเรียน เป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามระดับ ชั้นปี.....	65
17 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการเรียน เป็นรายด้าน จำแนกตามระดับ ชั้นปี	66
18 เปรียบเทียบปัญหาในการเรียน เป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	67
19 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการเรียน เป็นรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน.....	68
20 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาในการเรียน ในด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน เป็น รายคู่ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	69
21 การเปรียบเทียบปัญหาในการเรียน เป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามอาชีพ ของผู้ปกครอง.....	70
22 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการเรียน เป็นรายด้าน จำแนกตามอาชีพของ ผู้ปกครอง.....	71
23 การเปรียบเทียบปัญหาในการเรียน เป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามรายได้ ของผู้ปกครองต่อเดือน.....	72
24 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการเรียน เป็นรายด้าน จำแนกตามรายได้ ของผู้ปกครองต่อเดือน.....	73

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนผังบริเวณวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี.....	37

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาในประเทศไทยนั้น นอกจากมุ่งพัฒนาให้ประชาชนมีความรู้ ความสามารถแก้ปัญหาได้แล้ว ยังมุ่งพัฒนาให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานด้านการประกอบอาชีพซึ่งการจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งที่จะดำเนินการให้ประชาชนปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของประชาชนให้มีประสิทธิภาพ และการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของประชาชนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่อุดมมุ่งหมายทางการศึกษาดังไว้ต้องมีหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความสามารถของผู้เรียน สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม (ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา. 2537 : 3) จึงเป็นที่ยอมรับกันว่าการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ (พิพัฒน์ วิเชียรสุวรรณ. 2540 : 3) ซึ่งการจัดการศึกษาในแต่ละระดับมีความต่อเนื่องกันและมีความสำคัญในตัวเอง และต่างก็มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน การจัดการศึกษาให้บรรลุทั้งด้านปริมาณและคุณภาพไปพร้อม ๆ กัน จำเป็นต้องจัดให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปด้วย ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยที่พึงประสงค์ในอนาคตไว้ว่า การศึกษามุ่งพัฒนาคนที่สมดุลทั้งด้านร่างกาย ปัญญา จิตใจ และสังคม ให้คนไทยมีคุณลักษณะมองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี มีวินัยในตนเอง มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกยุคโลกาภิวัตน์ การศึกษาที่จัดให้ต้องสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล ให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนได้รู้จักและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ในรูปแบบของวิธีการที่หลากหลาย และรักที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมยุคข้อมูลข่าวสารและสังคมแห่งการเรียนรู้ และเป็นการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาให้โอกาส ผู้เรียนมีบทบาทร่วมในการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ (รุ่ง แก้วแดง. 2541 : 61 – 62)

ปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาและได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก ดังนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาประเทศเป็นประเด็นสำคัญเพื่อสนองนโยบายของประเทศ กรมอาชีวศึกษาได้ระดมผู้เชี่ยวชาญ นักการศึกษาจากกรมอาชีวศึกษา และจากกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิของหน่วยงานวิชาชีพต่าง ๆ และองค์กร ภาคเอกชน พัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 ให้เป็นหลักสูตรที่สามารถจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายวิธีการ เพื่อเอื้อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างยืดหยุ่น และคล่องตัวในการผลิตบุคลากรสายอาชีพที่มีคุณภาพตอบสนองความต้องการ แรงงานทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นที่มาของการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 (สะสมหน่วยกิต) (กองการศึกษาอาชีว. 2543 : 88) การผลิตกำลังคนให้มีคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ น่ายินดีที่บุคลากรทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชนกำลังร่วมกันจุดประกาย และให้ความสนใจอย่างยิ่งต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศรวมทั้งในการสนับสนุนต่อการดำเนินการจัดการศึกษาที่มีความหลากหลาย คล่องตัวมากขึ้น โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อให้บริการจัดการศึกษา สามารถสนองความต้องการของเยาวชนในวัยเรียนและประชาชนได้ทั่วถึง การจัดการศึกษาหลักสูตร ปวช.สะสมหน่วยกิต จะเป็นพัฒนาการใหม่ของการจัดการศึกษาวิชาชีพที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่ประเทศไทยกำลังเผชิญหน้ากับการแข่งขันทุกด้านอีกรูปแบบหนึ่ง (กองการศึกษาอาชีว. 2543 : 90)

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพหน่วยงานหนึ่งคือ กรมอาชีวศึกษา การจัดการศึกษาของอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์ ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ควบคู่วิชาชีพ (กรมอาชีวศึกษา. 2537 : 4) คือมีความรู้และทักษะในงานอาชีพเฉพาะสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ตามความสนใจ ความสามารถและความพร้อมของแต่ละบุคคล เพื่อนำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ หรือพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 35 – 36) การเรียนการสอน มีการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย และบรรจุเนื้อหาวิชาเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง มีการนำเอาความเจริญทางด้านเทคโนโลยีมาปรับเข้ากับการเรียนการสอน ผู้สอนพยายามจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ปัญหาในด้านการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เกี่ยวข้องต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะการเรียนการสอนเป็นภารกิจแรกและเป็นภารกิจหลักของ

สถาบันการศึกษาโดยทั่วไป การมีข้อมูลด้านการเรียนการสอนที่สะท้อนถึงปัญหาต่าง ๆ จะสามารถทำให้ผู้บริหารได้นำไปปรับปรุงให้กระบวนการเรียนการสอนมีคุณภาพ

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักหน่วยงานหนึ่งที่เป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรมวิชาชีพแก่ประชาชนของประเทศ ได้กำหนดนโยบายไว้ในแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) ไว้หลายประการ เช่น ให้มีการปรับปรุงหลักสูตรอาชีวศึกษา ให้มีความเชื่อมโยงกันระหว่างหลักสูตรในและนอกระบบโรงเรียน เพื่อเป็นการจูงใจให้เยาวชนสนใจเรียนวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ขยายการศึกษาวิชาชีพ การบริการฝึกอาชีพให้กว้างขวาง สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศโดยเฉพาะในสาขาวิชาที่ขาดแคลน และจำเป็นต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และการบริการส่งเสริมและสนับสนุน การขยายโอกาสทางการศึกษากรมอาชีวศึกษาจึงดำเนินโครงการเปิดสอนวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2538 (สะสมหน่วยกิต) เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีพื้นความรู้ตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่าขึ้นไป สามารถเทียบโอนหรือสอบรายวิชาเพื่อสะสมหน่วยกิตให้ครบทุกรายวิชาตามหลักสูตรกำหนดแล้ว จึงสำเร็จการศึกษา มีศักดิ์และสิทธิได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของกรมอาชีวศึกษาได้ (คู่มือนักเรียน วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี. 2544 : 1)

จากรายงานผู้สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในแต่ละรุ่นมีจำนวนประมาณ ร้อยละ 83.86 ของผู้เข้าเรียน (รวมนักเรียนที่จบไม่พร้อมรุ่น) ที่เหลือเป็นนักเรียนลาออกกลางคันภายใน 3 ปี เฉลี่ยประมาณร้อยละ 15 ซึ่งส่วนใหญ่ นักเรียนจะออกกลางคันในช่วงปีแรกประมาณร้อยละ 8-10 สาเหตุของการลาออกกลางคันที่สำคัญ ได้แก่ ผลการเรียนไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดในแต่ละช่วงการเรียน ปัญหาด้านความประพฤติ ปัญหาครอบครัว โดยเฉพาะทางด้านการเงิน ปัญหาเมื่อเรียนไปพักหนึ่งแล้วพบว่าตนเองไม่ถนัดทางด้านวิชาชีพ เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2538 กรมอาชีวศึกษาจึงได้ออกระเบียบปรับเกณฑ์ผลการเรียนให้โอกาสผู้เรียนแก้ตัว และผ่าน 1 ทุกระยะ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสจบมากขึ้น สำหรับนักเรียนที่จบไม่พร้อมรุ่นภายใน 3 ปี (จบภายใน 4 ครั้ง - 5 ปี) ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางด้านการครอบครัว ปัญหาด้านการเงิน และปัญหาความประพฤติ อย่างไรก็ตามสถานศึกษายังเปิดโอกาสให้นักเรียนพักการเรียนระหว่างภาคเรียน โดยนักเรียนจะต้องรักษาสถานภาพการเป็นนักเรียนและสถานศึกษาได้ให้โอกาสนักเรียนเรียนจบการศึกษา นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้ทำงานแล้วลงทะเบียนเรียนแบบสะสมหน่วยกิตและโอนผลการเรียนมาเรียนจนสำเร็จการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่ผู้เรียนเรียนในภาคบ่ายจึงต้องใช้เวลาเรียนมากกว่าถึง 3 ปี สำหรับปัญหาการลาออกกลางคันของนักเรียนโดยเฉพาะในระดับปวช. พบว่าจำนวนผู้ลาออกแล้วยังอยู่ในอัตราสูงแม้ว่าสถานศึกษาได้ดำเนินการจัดกิจกรรม

ส่งเสริมและป้องกันการลาออกกลางคัน แต่ยังมีนักเรียนสมัครใจลาออกจำนวนหนึ่งด้วยเหตุผลดังกล่าว

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นวิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี เกี่ยวกับด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการเรียนการสอน ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน สังคม และตลาดแรงงานต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการเรียนการสอน ด้านวัดผลและประเมินผล และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี โดยจำแนกตามเพศ แผนกวิชา ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษานี้จะทำให้ทราบปัญหาในการเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งจะเป็นแนวทางแก่ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาแก้ไขปรับปรุง และจัดบริการด้านต่าง ๆ กระบวนการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ทั้ง 4 แผนกวิชา ประกอบด้วย แผนกพาณิชยการ จำนวน 122 คน แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 118 คน แผนกช่างยนต์ จำนวน 165 คน แผนกช่างไฟฟ้ากำลัง จำนวน 117 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 522 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ซึ่งมีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเกรงซีและมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 155 คน และได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของแผนกวิชา โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของนักเรียน จำแนกเป็น

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 แผนกวิชา

1.2.1 แผนกพาณิชยการ

1.2.2 แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์

1.2.3 แผนกช่างยนต์

1.2.4 แผนกช่างไฟฟ้ากำลัง

1.3 ระดับชั้น

1.3.1 ชั้นปีที่ 1

1.3.2 ชั้นปีที่ 2

1.3.3 ชั้นปีที่ 3

1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.4.1 คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99

1.4.2 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 – 2.99

1.4.3 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00

1.5 อาชีพของผู้ปกครอง

- 1.5.1 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
- 1.5.2 ค้าขาย
- 1.5.3 เกษตรกร
- 1.5.4 รับจ้าง
- 1.5.5 อื่น ๆ

1.6 รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

- 1.6.1 ต่ำกว่า 2,000 บาท
- 1.6.2 2,001 - 6,000 บาท
- 1.6.3 6,001 - 10,000 บาท
- 1.6.4 10,001 บาทขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม ปัญหาในการเรียน 6 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านเนื้อหาของหลักสูตร
- 2.2 ด้านผู้เรียน
- 2.3 ด้านผู้สอน
- 2.4 ด้านการเรียนการสอน
- 2.5 ด้านวัดผลและประเมินผล
- 2.6 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาในการเรียน หมายถึง อุปสรรคที่มีต่อการเรียนของนักเรียน วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี จำนวน 6 ด้าน

1.1 ด้านเนื้อหาของหลักสูตร หมายถึง จุดประสงค์การใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ความต่อเนื่องของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เนื้อหาวิชาไม่ทันต่อเทคโนโลยี วิทยาการสมัยใหม่ และจะนำมาซึ่งปัญหา การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.2 ด้านผู้เรียน หมายถึง อุปสรรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน เช่น ความรับผิดชอบและการใช้เวลาในการเรียน พื้นความรู้ของผู้เรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียน ด้านบุคลิกภาพ และด้านสภาพแวดล้อมที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียน

1.3 ด้านผู้สอน หมายถึง อุปสรรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้สอน เช่น ความรับผิดชอบหน้าที่ พฤติกรรมการสอนของครู ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ประสิทธิภาพในวิชาชีพครู ตลอดจนบุคลิกภาพของครูผู้สอน

1.4 ด้านการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานด้านการเรียน วิธีการสอน การจัดแบ่งเวลาแต่ละรายวิชาไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียน เช่น เทคนิคการสอนของผู้สอน ระยะเวลาในการเรียนการสอน การใช้สื่อประกอบการเรียน ตลอดจนความเพียงพอของเนื้อหาวิชา การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและนักเรียน

1.5 ด้านวัดผลและประเมินผล หมายถึง เหตุ ข้อขัดข้อง หรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิธีการวัดผลและประเมินผล การกำหนดเกณฑ์ในการวัดผลประเมินผล ความไม่สอดคล้องระหว่างวิธีการวัดผลและประเมินผลกับรายวิชาที่สอน

1.6 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน หมายถึง บรรยากาศทางวิชาการภายในวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ความพร้อมของอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน อาคารสถานที่ ห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนการสอน

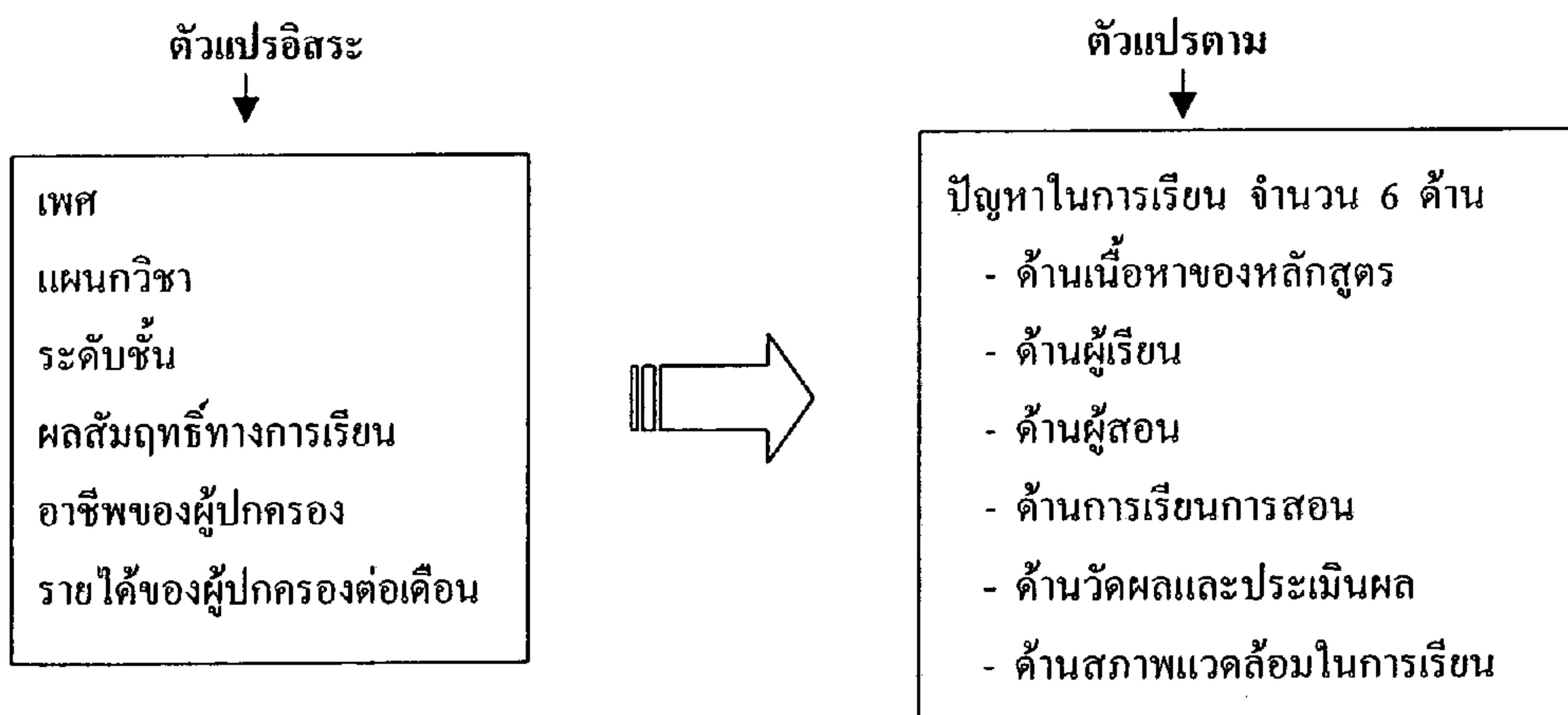
2. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ รวม 4 แผนกวิชา ของวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546

3. แผนกวิชา หมายถึง การจัดหมวดหมู่ประเภทวิชาที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกันเข้าไว้ด้วยกัน ตามวิธีการจัดของกรมอาชีวศึกษา ซึ่งในที่นี้หมายถึง 4 แผนกวิชา ดังนี้ แผนกพาณิชย์การ แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ แผนกช่างยนต์ แผนกช่างไฟฟ้ากำลัง

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนของนักเรียนที่ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average : GPA) ของทุกวิชาที่เรียนรวมในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โดยแบ่งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ตามเกณฑ์การเลือกแผนกวิชาของวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99	หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 - 2.99	หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 - 4.00	หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

กรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า



สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักเรียนแผนกวิชาที่ต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้นต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน
6. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอเป็นหัวข้อตามลำดับดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (สะสมหน่วยกิต)
3. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
 - 3.1 ด้านเนื้อหาของหลักสูตร
 - 3.2 ด้านผู้เรียน
 - 3.3 ด้านผู้สอน
 - 3.4 ด้านการเรียนการสอน
 - 3.5 ด้านวัดผลและประเมินผล
 - 3.6 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน
4. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเรียนการสอนในระดับ ปวช.
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

1. ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี

วิทยาลัยสารพัดช่าง เป็นสถานศึกษาหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่ดำเนินการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2502 จนถึงปัจจุบันโดยการจัดการเรียนการสอนให้กับประชาชนทั่วไปโดยเฉพาะผู้ที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและทักษะพอที่จะนำไปประกอบอาชีพและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี จัดตั้งขึ้นโดยกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีนโยบายทางศึกษาด้านวิชาชีพแก่ประชาชนและผู้ด้อยโอกาสในการศึกษาวิชาชีพในช่วงแผนพัฒนา ฯ ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) โดยมอบให้กรมอาชีวศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ และดำเนินการจัดตั้งสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ จากการสำรวจศึกษาหาข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลประชากรในท้องถิ่นจังหวัดปราจีนบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ในเป้าหมายของการจัดตั้งวิทยาลัยสารพัดช่าง กองการศึกษาอาชีพจึงได้ประสานงานกับจังหวัด

ปราจีนบุรี จัดที่ดินในการจัดตั้งวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2533 โดยมอบหมายให้ประธานคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดพิจารณาใช้ที่ดินของวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรีบางส่วนด้านติดกับศาลากลางจังหวัดปราจีนบุรีเป็นสถานที่ก่อสร้างวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วให้เห็นชอบต่อมาเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2534 จังหวัดปราจีนบุรีได้แจ้งความประสงค์ ขอใช้ที่ดินบางส่วนของวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี บริเวณที่เตรียมไว้สำหรับก่อสร้างวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี เพื่อเป็นสถานที่ก่อสร้างพระประจำจังหวัด โดยชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นในการขอใช้พื้นที่ไปยังกรมอาชีวศึกษาถึง 3 ครั้ง พร้อมกันนี้จังหวัดปราจีนบุรีได้จัดหาที่ดินให้ใหม่ในบริเวณด้านตะวันออกของสนามกีฬาจังหวัด ให้กรมอาชีวศึกษาเป็นการทดแทน ซึ่งเป็นที่ดินราชพัสดุหมายเลขทะเบียน ปจ.221 เนื้อที่เดิม 19-2-67 ไร่ อยู่ในความครอบครองดูแลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วให้ความเห็นชอบจึงแต่งตั้ง นายสุกิจ ดวงสว่าง เป็นผู้ประสานงานในการจัดตั้งวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ต่อมาภายหลังจากการตรวจสอบพื้นที่ดังกล่าวกับราชพัสดุจังหวัดปราจีนบุรี ปรากฏว่าตามกฎหมายซึ่งออกความพระราชบัญญัติผังเมือง พ.ศ. 2518 ได้กำหนดการใช้ที่ดินบริเวณสนามกีฬาจังหวัดที่เตรียมไว้ให้นั้นเป็นพื้นที่สีเขียวอ่อนประเภทที่โล่งแจ้งเพื่อนันทนาการและรักษาสภาพแวดล้อม ที่ประชุมคณะกรรมการสำนักผังเมืองเมื่อ วันที่ 21 พฤษภาคม 2536 อนุญาตให้ใช้ก่อสร้างวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี กรมอาชีวศึกษาได้ยื่นหนังสือขอให้สำนักผังเมืองทบทวนมติคณะกรรมการผังเมืองใหม่เพราะสำนักงบประมาณได้จัดสรรงบประมาณปี 2536 มาให้แล้วจำนวน 35,052,200 บาท (สามสิบล้านห้าหมื่นสองพันสองร้อยบาทถ้วน) ไม่สามารถจะหาที่ดินอื่นที่เหมาะสมได้

การประชุมคณะกรรมการผังเมือง ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2536 ก็ยังคงยืนยันมติเดิมโดยอนุญาตให้กรมอาชีวศึกษาใช้พื้นที่ดังกล่าว พร้อมทั้งเสนอให้กรมอาชีวศึกษาใช้ที่ดินพื้นที่แปลงเดียวกัน (ปจ. 221) อยู่ทางทิศเหนือของที่ดินแปลงเดิม ซึ่งผังเมืองกำหนด พื้นที่ไว้เป็นสีเขียวมะกอก ประเภทสถาบันการศึกษาเพื่อขอสับเปลี่ยนที่ดินดังกล่าว ตามข้อเสนอของคณะกรรมการผังเมืองและกรมพลศึกษาได้อนุญาตให้สับเปลี่ยนโดยให้กรมอาชีวศึกษาใช้พื้นที่ด้านเหนือของแปลง 221 เนื้อที่ 13-0-70 ไร่

เมื่อทุกอย่างพร้อมกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศจัดตั้งวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2536 โดยตั้งอยู่เลขที่ 306/1 ถนนราษฎร์คำริ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี มีอาคารต่าง ๆ รวม 5 รายการดังต่อไปนี้

1. อาคารเรียนและปฏิบัติการ 4 ชั้น	จำนวน	2	หลัง
2. อาคารสำนักงานหอประชุม	จำนวน	1	หลัง
3. บ้านพักอาศัย 7 - 8	จำนวน	1	หลัง
4. บ้านพักครู 6 หน่วย	จำนวน	3	หลัง
5. บ้านพักภารโรง 2 หน่วย	จำนวน	3	หลัง

วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรีเปิดทำการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2538 โดยตระหนักถึงภาระหน้าที่ในการฝึกอบรมและให้บริการทางวิชาชีพแก่ประชาชนที่ด้อยโอกาสได้มาศึกษาหาความรู้ และผลิตบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ขยัน อดทน และซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ ต่ออาชีพและการทำงาน โดยให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและตลาดแรงงานของประเทศ

การดำเนินการ วิทยาลัยฯ เปิดสอนในปีการศึกษา 2540 โดยมีหลักสูตรต่าง ๆ ที่จะเปิดสอนดังนี้

1. หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540
2. หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น 225 ชั่วโมง พ.ศ. 2533
3. หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น (หลากหลาย)
4. หลักสูตรเสริมวิชาชีพมัธยม (ม.ต้น และ ม.ปลาย)

ในปีการศึกษา 2541 ได้เปิดสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (สะสมหน่วยกิต) เปิดสอน 4 แผนกวิชา ดังนี้

1. แผนกวิชาพาณิชยกรรม
2. แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
3. แผนกวิชาช่างยนต์
4. แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง

ในปีการศึกษา 2546 ได้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชา คอมพิวเตอร์

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ
2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจ สามารถถ่ายโอนผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ
3. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาจัดวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรและจัดการศึกษา เพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่นนั้น

จุดหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ นำไปปฏิบัติงานในอาชีพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ
2. เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้มีปัญญา มีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่เรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
3. เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
4. เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่น และประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ธรรมชาติ และสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี
5. เพื่อให้นักเรียน มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ

6. เพื่อให้นักเรียน มีความตระหนัก และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศ และของโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ ตำนึกในความเป็นไทย เสียสละ เพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

1. การเรียนการสอน

การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบี่ยนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่ กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถโอนผลการเรียนและขอ เทียบความรู้และประสบการณ์ได้ด้วย การจัดการเรียนการสอน จะต้องขึ้นอยู่กับความพร้อมของ นักเรียนและสถานศึกษา ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช พ.ศ. 2538

2. เวลาเรียน

2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียน ละ 18 สัปดาห์ และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร โดยมีเวลา เรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด

2.2 ในกรณีการเรียนระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนสัปดาห์ละ 5 วัน วันละไม่เกิน 7 คาบเรียน คาบละ 50 นาที

3. หน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต

การฝึกงานหรือการทำโครงการ หรือโครงการวิชาชีพ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตร มีค่า 4 หน่วยกิต

4. โครงสร้าง

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 แบ่งเป็น 4 หมวดวิชา ต้องศึกษารายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต ดังโครง สร้างต่อไปนี้

4.1	หมวดวิชาพื้นฐาน	30	หน่วยกิต
4.2	หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	69	หน่วยกิต
4.2.1	วิชาชีพพื้นฐาน	16	หน่วยกิต
4.2.2	วิชาชีพเฉพาะ	17	หน่วยกิต

4.2.3 วิชาชีพเลือก	ไม่น้อยกว่า	32	หน่วยกิต
4.2.4 ฝึกงาน / โครงการงาน/ โครงการวิชาชีพ		4	หน่วยกิต
4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	15	หน่วยกิต
4.4 หมวดกิจกรรม			
รวมไม่น้อยกว่า		114	หน่วยกิต

จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

5. เกณฑ์การเข้าเรียน

ผู้ประสงค์จะเข้าเรียนหลักสูตรปวช. จะต้องมีความรู้สอบได้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น(ม.3) หรือเทียบเท่า โดยไม่จำกัดอายุและสถานภาพ ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้กับเยาวชนซึ่งไม่พร้อมที่จะเรียนในระบบชั้นเรียนและประชาชนทั่วไปที่จำเป็นต้องประกอบอาชีพเพื่อรายได้ แต่ในขณะเดียวกันยังมีความต้องการศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มคุณวุฒิและพัฒนาทักษะวิชาชีพให้สูงขึ้นด้วย โดยผู้จบการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสาขาวิชาที่เลือกเรียน

6. การประเมินผลการเรียน

เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ในการเรียนการสอนวิชาชีพเน้นให้ผู้เรียนได้รับความรู้และมีความสามารถเชิงทักษะในสาขาวิชาชีพ นำไปปฏิบัติได้เมื่อออกไปทำงานจริง ดังนั้น การวัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน แม้ว่าเป็นการวัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนระบบการให้เกรดโดยทั่วไป แต่ได้กำหนดสัดส่วนการวัดด้านทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเน้นหนักด้านปฏิบัติ นอกจากนี้ในบางสถานศึกษาได้เริ่มพัฒนาระบบการวัดและประเมินคุณภาพนักเรียน โดยนำวิธีการและรูปแบบอื่นๆ มาใช้ในกระบวนการวัดและประเมินผลคุณภาพของนักเรียน

7. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

7.1 สอบได้รายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาเลือกเสรี ครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

7.2 ในจำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

7.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

7.4 ได้เข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 2 คาบต่อสัปดาห์ โดยมีเวลาเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาที่จัดกิจกรรมในแต่ละภาคเรียน ในกรณีที่นักเรียนได้เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมไม่ครบถ้วนหรือไม่ได้เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมเลยให้สถานศึกษาพิจารณาอบงงานหรือกิจกรรมในส่วนที่นักเรียนผู้นั้นไม่ได้เข้าร่วมปฏิบัติ ให้ปฏิบัติให้ครบถ้วนภายในเวลาที่สถานศึกษาพิจารณาเห็นสมควร

ตาราง 1 ตารางแสดงการศึกษาวิชาชีพในระบบโรงเรียน

ตารางแสดงการศึกษาวิชาชีพในระบบโรงเรียน

ระดับการศึกษา	จุดมุ่งหมาย
1. หลักสูตรระดับประถมศึกษา	เพื่อให้ความสามารถในการครองชีพ และความเป็นอยู่ด้วยดีของชุมชน โดยกำหนดความสามารถในการครองชีพไว้
2. หลักสูตรระดับมัธยมศึกษา	มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความถนัด และรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม
3. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	เป็นหลักสูตร 3 ปี มีวิชาชีพให้เลือกได้อย่างกว้างขวาง โดยรับจากผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า เพื่อให้ประกอบอาชีพโดยตรง ให้มีความรู้ ฝีมือ มีความชำนาญ
4. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)	รับผู้สำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศึกษาต่อวิชาชีพระดับเทคนิค เพื่อไปประกอบอาชีพสนองความต้องการของวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม
5. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	เป็นหลักสูตรขยายรับนักเรียนจากหลักสูตรวิชาชีพ มีสาขาวิชาต่าง ๆ ให้เลือก

3. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

ด้านเนื้อหาของหลักสูตร

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 (สะสมหน่วยกิต) หรือ ปวช. (สะสมหน่วยกิต) เป็นวิธีการ การเรียนอีกรูปแบบหนึ่ง ที่มีความแตกต่างกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร ปวช. ซึ่งเคยใช้อยู่ ที่เน้นการเข้าชั้นเรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนมีเวลาในชั้นเรียนอย่างน้อย 80% ของเวลาทั้งหมดในแต่ละวิชาตลอดหลักสูตร แต่หลักสูตร ปวช. (สะสมหน่วยกิต) จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกแผนการเรียน และวิธีการเรียนตามศักยภาพ ความสนใจ และความถนัดของตน เน้นให้มีความเชื่อมโยงกันระหว่างหลักสูตรในและนอกระบบโรงเรียน โดยมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับงานอาชีพตลอดชีวิต และขยายโอกาสทางการศึกษาให้กว้างขวางไปสู่บุคลากรของประเทศทุกกลุ่ม การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีดังกล่าวนี้ จึงขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้เรียน สถานศึกษาที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอน การประสานงานกัน และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้จากทรัพยากรทางการศึกษาจากแหล่งวิทยาการต่างๆ หลักสูตร ปวช. (สะสมหน่วยกิต) เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนให้กับกลุ่มนักศึกษาที่มีพื้นฐานจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แต่ไม่จำกัดอายุ และให้โอกาสทุกคน มีความยืดหยุ่นในการศึกษามากโดยเฉพาะผู้ที่อยู่นอกระบบการศึกษา เก็บค่าเล่าเรียนชั่วโมงละ 1 บาท ให้ระยะเวลาศึกษาได้ถึง 3 – 8 ปี (กองการศึกษาอาชีพ . 2543:89-90)

ในฐานะที่การศึกษาทำหน้าที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ทุกประเทศจึงพยายามปรับปรุงการจัดการศึกษาของตนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ประเทศไทยก็เช่นกันมีการปรับปรุงหลักสูตรตลอดมา และหลักสูตรยังถูกควบคุมโดยหน่วยงานของรัฐถึง 3 ระดับ คือ หลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา อยู่ในความควบคุมของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ส่วนหลักสูตรอุดมศึกษาถูกควบคุม โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

หลักสูตรนับเป็นหัวใจและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะการจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลักสูตร ดังที่กิติมา ปรีดีดีล (2532:60) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรโดยสรุปว่า หลักสูตรหมายถึง เอกสารที่กำหนดโครงการศึกษาของผู้สอน โดยกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา เนื้อหาของความรู้ และประสบการณ์ที่จะจัดให้กับผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผล ประจักษ์ ศรีวัฒนพงศ์ (2535 :108) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายหลักสูตรว่าเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาสาระที่นำมาบรรจุไว้ในหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนและบอกให้สาธารณชนได้ทราบหลักสูตรนั้น ๆ มีความต้องการให้ผู้เรียนเกี่ยวข้องหรือดำเนินการอย่าง

ไรบ้างกับทรัพยากรภายในชุมชน ทั้งยังเป็นแนวทางในการบริหารของสถาบันศึกษาว่าควรจะมี
เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปในลักษณะใด

หลักสูตรมีอยู่หลายชนิด แต่ละชนิดมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่เน้นแตกต่างกัน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิดของปรัชญาการศึกษา การเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินที่แตกต่างกัน

เมื่อทราบจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว ในการที่จะทราบถึงความคิดของผู้เรียนมีต่อหลักสูตรนั้น ๆ อย่างไรจะต้องรู้รายละเอียดของเนื้อหาวิชา ที่จะบรรจุในหลักสูตรว่าเนื้อหาสาระสอดคล้องเป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด สนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสำเร็จการศึกษาสามารถออกไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด

ความหมายของหลักสูตร ได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สมิตร คุณานุกร (2523 :4 –5) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการคือ

1. เอกสารที่กำหนดโครงการศึกษาของผู้เรียน โดยบรรจุความมุ่งหมายของการศึกษา ตลอดจนเนื้อหา สาระความรู้ ประสบการณ์ และกิจกรรมให้กับผู้เรียน

2. โครงการที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ให้ผู้เรียน เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

3. วิชาความรู้สาขาหนึ่งที่อาศัยหลักการและแนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525:2) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 4 ประการ คือ

1. รายการที่ทางโรงเรียนกำหนดสอน และรวมทั้งวัสดุหลักสูตรอื่น ๆ

2. รายวิชาที่สอนให้เด็ก

3. รายวิชาที่ทางโรงเรียนเปิดสอน

4. การวางแผนประสบการณ์ การเรียนรู้ ซึ่งทางโรงเรียนจัดเสนอแนะขึ้นไว้

สังัด อุทรานันท์ (2529:70) กล่าวว่าเนื้อหาวิชาที่สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการสอนที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นการเลือกเนื้อหาสาระวิชาที่นำมาสอนจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้พอเหมาะกับความสามารถของผู้เรียนและต้องมีความต่อเนื่องกับความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนด้วย ถ้าเนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความง่ายเกินไป ผู้เรียนก็ไม่เกิดการเรียนรู้แต่อย่างใด แต่ในทางตรงกันข้ามหากเนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความยากจนเกินไปหรือไม่มีความต่อเนื่องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เนื้อหานั้นจะเป็นอุปสรรคที่ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ให้เข้าใจได้

ธำรง บัวศรี (2531:194) กล่าวว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง ข้อมูล ความรู้ หรือสิ่งอันเป็นสาระซึ่งได้ถูกเลือกสรรจากวิชาต่าง ๆ ซึ่งเมื่อนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

เครือวัลย์ ล้อมภิกษาคี (2531:67) กล่าวว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง เนื้อหาสาระความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนควรรู้ และสามารถจัดลำดับของความรู้และประสบการณ์นั้นเป็นอย่างไร จึงจะเกิดผลและพัฒนาถึงที่สุด

ธำรง บัวศรี (2532:8) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่เรียนจบหลักสูตรไปแล้ว

2. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หลังจากที่เรียนจบเนื้อหาสาระ ในวิชาที่กำหนดไว้

3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์ (Content and Experiences) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และประสบการณ์ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ

4. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructions Strategies) หมายถึง กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางความรู้และอื่น ๆ ตามจุดประสงค์และจุดหมายที่กำหนดไว้

5. วัสดุและสื่อการเรียนการสอน (Instructional Media and Materials) หมายถึง เครื่องมือเครื่องใช้ และวัสดุต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

6. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลหลักสูตรและการประเมินผล การเรียนการสอน

กู๊ด (Good. 1973 :157) ได้ให้ความหมายไว้ 3 นัยด้วยกัน คือ

1. เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบ ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพื่อจบชั้นเรียน
2. เค้าโครงทั่วไปของเนื้อหา หรือสิ่งเฉพาะที่จะต้องสอน ซึ่งทางโรงเรียนจัดให้แก่เด็ก
3. กลุ่มวิชาและประสบการณ์ที่กำหนดไว้ให้นักเรียนได้เล่าเรียน

เกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชา

ทาบา (Taba .1962 :284) ได้กล่าวถึงการเลือกเนื้อหา (Content Selection) มาบรรจุไว้ในหลักสูตรว่า มีเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

1. ความเชื่อถือได้และเป็นแก่นสารของความรู้ในแต่ละสาขาวิชาความเชื่อถือได้ของเนื้อหาวิชา หมายถึง เนื้อหาที่เป็นหลัก เป็นความคิดรวบยอด (Concept) ไม่ใช่เป็นข้อมูล

2. ความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคม

3. ความสมดุลระหว่างความกว้างกับความลึก ความกว้างครอบคลุมถึงการให้ข้อมูล กระบวนการ และความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นอย่างเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนได้เกิดความเข้าใจ ถึงหลักการและความคิดรวบยอดได้อย่างลึกซึ้ง

4. สามารถสนองความมุ่งหมายได้หลายประการ

5. สอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน

6. สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

เนื้อหาของหลักสูตรหมายถึงเนื้อหาสาระวิชาที่จัดไว้อย่างเป็นระบบตลอดจนประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความสามารถตามจุดประสงค์ของหลักสูตร การเลือกเนื้อหามาบรรจุไว้ในหลักสูตร จะต้องสอดคล้องกับวุฒิภาวะ ประสบการณ์ ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน

สรุปได้ว่า หลักสูตรคือเอกสารที่บรรจุแผนงานหรือโครงการและเนื้อหากิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมต่าง ๆ อันพึงปรารถนาของสังคมนั้น ๆ อันจะทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

ด้านผู้เรียน

พรศรี โรจน์เมธี (2540:24) ได้สรุปว่า ผู้เรียนนั้นจะต้องปฏิบัติตามหน้าที่ของตน คือ ความมีวินัย และความรับผิดชอบ ประกอบด้วย

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง เช่น รู้หน้าที่ ตั้งใจจริงในการปฏิบัติหน้าที่ปฏิบัติตนไปสู่ความเป็นพลเมืองดี การศึกษาเป็นส่วนสำคัญโดยการส่งเสริมและปลูกฝังระเบียบวินัยให้แก่คนในชาติ การยอมรับเหตุผล กล้าแสดงออก กล้ารับผิดชอบ ยับยั้งชั่งใจและมีมรรยาธ

2. ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น เช่น ช่วยเสริมสร้างความสงบสุขในสังคม การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การวางตัวอย่างให้เกียรติซึ่งกันและกัน ความอดทน อดกลั้น สงบเสงี่ยม

3. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นผลจากความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่นอย่างเหมาะสม ได้แก่การปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเหมาะสม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความมานะอดทน ไม่หะเลหลุม ไม่ละเมิดประโยชน์ซึ่งเป็นของสาธารณะส่วนรวม หน้าที่เสียภาษี การรับราชการทหาร

ลักษณะของผู้เรียน

ก. จะต้องมีความรักในการเรียนและรู้จักศึกษาค้นคว้าใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ

ข. มีความเชื่อมั่นในตนเอง เคารพ และเชื่อฟังผู้สอน ตลอดจนมีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัยในตนเอง เคารพสิทธิของผู้อื่น

ค. สามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนของตนได้อย่างเหมาะสม

ง. มีความกระตือรือร้นและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2541:48-49) กล่าวว่า ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนซึ่งจะมีผลต่อการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนควรจะนำมาพิจารณาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. ความสามารถทางสติปัญญา (Learning Abilities) ก่อนที่จะกำหนดจุดประสงค์และเนื้อหาในการสอนครูควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มผู้เรียนที่จะสอน โดยอาจศึกษาจากระเบียนสะสมหรือผลการเรียนที่ผ่านมา หรืออาจจะดูจากคะแนนสอบเฉลี่ยรายบุคคลหรือคะแนนมาตรฐานกลางของกลุ่ม ซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จในอดีตและชี้วัดถึงอนาคตของผู้เรียนได้ ความรู้ความสามารถของผู้เรียนและสิ่งที่คุณเรียนคาดหวังจะเรียนรู้ในอนาคต คือข้อมูลสำคัญที่ครูผู้สอนต้องศึกษาโดยอาจใช้วิธีการประเมินทางอ้อมเพื่อการวางแผนการสอนที่มีประสิทธิผล

2. วิธีการเรียน (Styles of Learning) ผู้เรียนแต่ละคนมีความต้องการในการเรียนที่แตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละคนมีวิธีการเรียนในหลาย ๆ ลักษณะต่างกันไป เช่นเดียวกับครูก็มีวิธีการสอนที่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนบางคนมีลักษณะชอบแข่งขันมากกว่าผู้อื่น บางคนตอบสนองได้ดีต่อสิ่งที่เสนอข้อมูลตามลำดับขั้น บางคนเรียนได้ดีด้วยวิธีการแก้ปัญหา บางคนชอบฟัง บางคนชอบอ่านหรือดูภาพยนตร์ บางคนชอบเรียนคนเดียวขณะที่บางคนเรียนได้ดี ในกลุ่มเมื่อผู้เรียนชอบเรียนด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน เขาก็ต้องการเทคนิควิธีการสอนที่แตกต่างกันด้วย

3. ประสบการณ์เดิม (Background of Experience) เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีและรวดเร็วขึ้น หากผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานดีก็จะเรียนได้เข้าใจรวดเร็ว เนื่องจากเห็นความสัมพันธ์ของความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

สรุปได้ว่า ผู้เรียนจะต้องมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตนเอง หน้าที่ในการเล่าเรียน มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียน สุขภาพ กายใจและจิตดี ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทน รับผิดชอบต่อนตนเองและผู้อื่นอย่างเหมาะสม

ด้านผู้สอน

การสอนของครู ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับครู คือครูต้องปรับพฤติกรรมการสอน ต้องเลือกใช้วิธีสอนที่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ให้ความรู้ คำแนะนำ อำนวยความสะดวก และให้กำลังใจแก่ครูเพื่อให้การสอนของครูและการเรียนการสอนของเด็กบังเกิดผลตามจุดหมายของหลักสูตร

กรมอาชีวศึกษา (2521:7) ได้กล่าวว่า ครูผู้สอนจะดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร ต้องอาศัยความรู้ความสามารถทางวิชาชีพเฉพาะ ดังนั้น ครูผู้สอนควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีทักษะในการทำงาน
2. มีประสบการณ์ในงานอาชีพมากพอสมควร
3. ตัดสินใจดี เป็นตัวอย่างที่ดี
4. ชำนาญในการสอน
5. มีช่องทางในการประกอบอาชีพแก่นักเรียน

นอกจากนี้ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 กำหนดบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์วิทยาลัย ฯ ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2529:29)

1. ทำแผนการสอนหรือโครงการสอนและบันทึกการสอน
2. ทำการสอนและอบรมความรู้แก่นักเรียนนักศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตรและความต้องการของตลาดแรงงาน
3. ให้บริการทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนการสอน ให้สนองนโยบายกรมอาชีวศึกษาครบวงจร ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง นักเรียนนักศึกษา
4. รับผิดชอบปกครองดูแลความประพฤติ การรักษาวินัย สุขภาพ และดูแลการศึกษาของนักเรียนนักศึกษา
5. ศึกษาค้นคว้ารวบรวมวิทยาการและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
6. จัดทำสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ ใช้ เก็บรักษาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์อื่น ๆ อย่างถูกต้อง
7. รักษาวินัยและควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนนักศึกษา
8. นิเทศหรือช่วยนิเทศ ในวิชาที่รับผิดชอบงานวิชาการกลุ่มสถานศึกษา
9. ให้คำแนะนำและแนะแนวต่าง ๆ แก่นักเรียนนักศึกษาหรือผู้ปกครอง
10. ให้บริการแก่ผู้ปกครอง นักเรียนนักศึกษาและชุมชนในด้านวิชาการ และด้านอื่น ๆ
11. วิจัยและปรับปรุงการเรียนการสอนให้เน้นการประกอบอาชีพอิสระเชิงธุรกิจ

ครูมีบทบาทในการเรียนการสอนอย่างยิ่ง ครูดีต้องมีศิลป์ มีความขยัน อดทน และควรมีความรู้ความสนใจในงานอาชีพของตนเอง การจัดการศึกษาจะสำเร็จได้ด้วยดีเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของครู คุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู เพราะครูเป็นผู้นำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแม้จะเขียนไว้ดีเพียงใด หากครูไม่มีความสามารถในการปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ คุณภาพการศึกษาก็ย่อมไม่เกิดขึ้นตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (ชม ภูมิภาค. 2529:145)

ชนะ กสิการ (2529:65) ได้กล่าวว่า ครูสอนวิชาชีพจะต้องมีสมรรถภาพสูงเพียงพอที่จะถ่ายทอดความรู้ทักษะ และเจตคติในทางวิชาชีพไปสู่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สุภาลักษณ์ บัณชรเทวกุล (2529:72-74) ได้แบ่งคุณสมบัติของผู้สอนทางด้านธุรกิจ ที่ควรจะมีเพิ่มเติมจากคุณสมบัติของการเป็นครูทั่วไป 3 ลักษณะ

1. คุณลักษณะส่วนตัว บุคลิกลักษณะทั่วไปต้องเป็นคนที่กระฉับกระเฉง ทันสมัยทั้งในด้านความคิดและการแต่งตัว เพราะโลกธุรกิจต้องมีการแข่งขันรวดเร็ว ถ้าครูมีบุคลิกภาพที่กระฉับกระเฉง คล่องแคล่ว ก็เป็นวิธีการทางอ้อมที่จะให้นักศึกษาได้ซึมซาบและเลียนแบบความกระฉับกระเฉงจากครู

2. คุณสมบัติทางวิชาการวิชาทางธุรกิจมีทั้งวิชาที่เป็นทฤษฎีและวิชาฝึกปฏิบัติความชำนาญของครูในการอธิบายสารัตถ์ การใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และศัพท์เทคนิคได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดความน่าเลื่อมใสศรัทธา

3. คุณสมบัติด้านอาชีพ ควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี กว้างขวางในวงการธุรกิจเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน เช่นการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นวิทยากรบรรยายหรือการจัดส่งนักเรียนไปฝึกงานหรือดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ และที่สำคัญต้องมีศรัทธาในวิชาชีพครูอย่างแรงกล้า

ผู้สอนวิชาชีพนั้นต้องมีความรู้ความสามารถในด้านหลักสูตร วิธีการสอน ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ในวิชาชีพครูตลอดจนมีบุคลิกภาพที่คล่องแคล่วว่องไว มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ของธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว บรรจง อภิตกุล (2533:7) ได้กล่าวไว้คือ มีความรู้ทางวิชาการเป็นอย่างดี มีวิธีการสอนที่ถูกต้อง ซึ่งหมายถึงมีหลักการและวิธีการสอนนั่นเอง อันเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง มีวิญญานของความเป็นครู และมีสังกหัตถ์ 4 อันได้แก่ ทาน ปิยวาจา อตถจริยา สมณัตตา และพรหมวิหาร 4 ได้แก่ ความเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา

คุณลักษณะของครูธุรกิจ

สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การศึกษามุ่งบรรลุจุดหมายได้หรือไม่ มากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของครูที่จะถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้นักเรียนได้ดีเพียงใด ครูที่ทำหน้าที่สอนวิชาชีพจะต้องมีความรู้ทั้งด้านวิชาชีพวิชาสัมพันธ์และวิชาครู (นิภาพรรณ วิโรทัยสกุล. 2539:31-32 : อ้างอิงจาก ถาวร สารวิทย์. ม.ป.ป. 89-90 และอ้างอิงจากประภาศรี อมรสิน. 2533:536-537) กล่าวไว้ว่าเนื้อหาวิชาธุรกิจเกือบทุกวิชามักจะเป็นวิชาที่ประกอบด้วย หลักเกณฑ์ทางวิชาการ หรือภาคทฤษฎีส่วนหนึ่งและการฝึกฝนปฏิบัติอีกทอดหนึ่ง ซึ่งวิชาแต่ละวิชาทางธุรกิจหมายถึงเนื้อหาสาระความรู้ทางวิชาการ รวมถึงประสบการณ์ในการเรียนรู้ด้วย ฉะนั้นบทบาทของครูผู้สอน จึงมีส่วนสำคัญและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็นจะต้องปรับปรุงบุคลิกเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์อยู่เสมอ รวมทั้งมีเทคนิค การสอนที่เร้าใจและจูงใจให้นักเรียนเกิดความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้ ครูผู้สอนจึงจำเป็นที่จะต้องมีบทบาทการเป็นครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นครูผู้สอนควรมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. มีบุคลิกภาพส่วนตัวที่ดี ดังได้กล่าวมาแล้วว่า นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดี ก็ต่อเมื่อมีความสนใจครูผู้สอน ดังนั้นครูควรมีบุคลิกภาพของการเป็นครู หรืออาจจะเรียกได้ว่า “มีวิญญาณของการเป็นครู” เช่นแต่งกายเหมาะสม มีความสุภาพอ่อนโยน มีความเมตตากรุณา มีขันติ มีความกระตือรือร้น มีลักษณะเป็นผู้นำ มีอารมณ์ขัน มีศรัทธาและความภาคภูมิใจในความเป็นครูของตน มีความคิดคล่องแคล่วว่องไว มีทัศนคติที่กว้างไกล มีการบริหารเวลาและวางแผนได้อย่างเหมาะสม มีความเที่ยงธรรม มีจรรยาวิชาชีพและคุณธรรม

2. มีความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวาง ผู้ที่เป็นครูนั้นมิใช่มีความรู้แต่เพียงในตำราหรือทางวิชาการเท่านั้น จำเป็นที่จะต้องมีความรู้อย่างกว้างขวางในหลาย ๆ ด้าน

3. มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน รายวิชาที่สอนนั้นควรจะต้องทำความเข้าใจและแสวงหาความรู้ในรายละเอียดวิชาที่อยู่ในหลักสูตรรายวิชานั้น เพื่อจะได้นำมาวางแผนเทคนิควิธีสอน ซึ่งเป็นศิลป์อย่างหนึ่งที่ครูทุกคนควรจะต้องฝึกฝนและปฏิบัติให้เกิดความชำนาญและมีทักษะ มีความเชื่อมั่นในตนเอง องค์ประกอบที่จะสามารถทำให้ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ “KASH” กล่าวคือ

K = Knowledge คือความรู้ในเนื้อหาวิชา เข้าใจจุดหมายของการศึกษา ของวิชาที่สอน

A = Attitude คือ ทัศนคติ และเจตคติที่ดีต่อการเป็นครูผู้สอน

S = Skill คือ ทักษะในการสอนมีความสามารถในการวางแผนการสอน เข้าใจหลัก การเรียนรู้และการสอน มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มีความสามารถในการสอน

H = Habit คือ มีนิสัยรักความเป็นครู รักการสอน มุ่งความสำเร็จและประสิทธิภาพ ในการสอน

ครูผู้สอนวิชาชีพจะต้องเรียนรู้ในสิ่งต่อไปนี้ คือวิชาพื้นฐาน วิชาทฤษฎี และปฏิบัติ เทคโนโลยี ประสพการณ์จริงทางด้านเทคโนโลยี วิชาทฤษฎีและปฏิบัติทางการศึกษา

ครูเปรียบเสมือนผู้เชี่ยวชาญในการสอน เป็นผู้ที่ทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนน่าเรียน นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ ครูที่ดีควรมีพฤติกรรมผู้นำทางด้านสัมพันธภาพ ซึ่งแสดง ออกถึงความสามารถในการดำเนินงานต่าง ๆ โดยได้รับความนิยชมชอบและความไว้วางใจจาก นักเรียน ได้รับความนับถือ และมีสัมพันธ์อันอบอุ่นระหว่างครูกับนักเรียนและกับผู้ร่วมงาน นอกจากนั้นครูควรมีพฤติกรรมด้านสัมพันธ์ อันหมายถึงพฤติกรรมที่ครูมีความสัมพันธ์อันดีระหว่าง นักเรียนกับครู และผู้ร่วมงานในด้านการสร้างสรรค์ ความเข้าใจในการดำเนินงาน และการติดต่อ สื่อสาร เพื่อให้การดำเนินได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ครูที่ดีจะต้องมีใจเมตตากรุณาต้องไม่ทำให้เสีย ความยุติธรรม ขาดความเสมอภาค

สรุปได้ว่า หน้าที่และความรับผิดชอบของครูผู้สอน คือการสอน ให้การอบรม ให้คำปรึกษาสนับสนุน ชี้แนะทางให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาลต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ ความสามารถมีวิชาชีพและเป็นพลเมืองดีของสังคม รวมถึงหน้าที่ในการศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติม เพื่อให้ทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะเป็นการสร้างสรรค์ ให้แก่ผู้เรียนอีกทางหนึ่ง

ด้านการเรียนการสอน

การเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกัน การจัดการ เรียนการสอนก็เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้ ดังนั้น การจัดการเรียน การสอนจึงเกิดขึ้นด้วยความร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย คือ ผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ ในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้สอนควรมีหลักการและทักษะที่จะช่วยให้ผู้เรียนเรียน อย่างมีความหมาย โดยที่ผู้สอนมีความรู้พื้นฐานในด้านการเรียนการสอน ทั้งในความหมาย ลักษณะ องค์ประกอบ หลักการเรียนรู้ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างหลักการสอนและหลักการ เรียนรู้ เพื่อที่จะนำไปปฏิบัติการสอนให้บรรลุอย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีเมื่อวัดแล้วต้องทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามจุด ประสงค์ของการสอน ครูต้องออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงยุทธศาสตร์

การสอนที่จะนำมาใช้แล้วเกิดผล การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้หลักการและ
ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ พบว่าการเรียนรู้ทางพุทธพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย มีความสัมพันธ์เชื่อม
โยงกัน มีการเกี่ยวพันกันเป็นวงจร เริ่มจากผู้เรียนได้รับการกระตุ้นให้รับที่ครอบงำ ได้รับความ
สำเร็จ บรรลุเป้าหมายสูงสุดของการอาชีวศึกษาเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืนติดตัวผู้เรียนตลอดไป ถือเป็น
การจัดกิจกรรมโดยใช้หลักผู้เรียนได้พัฒนาตัวของผู้เรียนเอง สอดคล้องกับหลักการจัดการเรียน
การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา วารสารการอาชีวศึกษา
(2544 :13)

รายงานการศึกษาสภาพการจัดการอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา (2544:65) กรมอาชีว
ศึกษาได้พัฒนาให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนแบบเทียบโอน / สะสมหน่วยกิต ซึ่งตรงกับ
เจตนารมณ์ของหลักการศึกษาดลอดชีวิตและการศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาวิชาชีพควรได้มีการจัดให้
ผู้เรียนหรือผู้ที่ได้ฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสั้น ผู้ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานวิชาชีพได้รับโอกาส
การพัฒนาในระดับสูงขึ้น จึงได้กำหนดให้ผู้เรียนวิชาชีพผู้มีประสบการณ์อาชีพต่าง ๆ สามารถ
สะสม/โอนหน่วยกิต ระหว่างสถานศึกษาเพื่อรับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้อย่างกว้างขวาง
แต่ทั้งนี้ได้อยู่ในกรอบการปฏิบัติเพื่อรักษามาตรฐานของการเรียนการสอนระดับ ปวช. โดยให้มี
คณะกรรมการประเมินตรวจสอบมาตรฐานดังกล่าว การดำเนินการนี้ได้เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538
เป็นต้นมา ปัจจุบันได้มีคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานเทียบโอนรายวิชาในหลักสูตร ปวช. จาก
การฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสั้นทุกรายวิชา ซึ่งการปฏิบัติเรื่องการเทียบโอนและสะสมหน่วยกิตส่วน
ใหญ่ดำเนินการในวิทยาลัยสารพัดช่าง เพื่อให้ผู้เรียนวิชาชีพพระยะสั้นประเภทต่าง ๆ สะสมหน่วย
กิตได้รับประกาศนียบัตร ปวช. ซึ่งผู้เรียนในลักษณะนี้มีจำนวนมากขึ้น

การจัดการศึกษาระดับ ปวช.

การรับนักเรียน นักศึกษา สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการรับนักเรียนผู้จบมัธยมศึกษาปีที่ 3
โดยไม่กำหนดเงื่อนไขด้านอายุของผู้สมัคร

การจัดการเรียนการสอน จัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรของกรมอาชีวศึกษากำหนด
ทะเบียนในสถานศึกษา และฝึกงานในสถานฝึกงานอาชีพ หรือทำโครงการภายใต้การควบคุมของ
อาจารย์ที่ปรึกษา

การสำเร็จการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

นอกจากนั้น ปวช. 2538 สามารถเทียบโอน / สะสมหน่วยกิต จากวิธีต่าง ๆ ดังนี้

1. รับโอนผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น ๆ
2. ศึกษาในชั้นเรียน ศูนย์การเรียน

3. สอบเทียบและโอนประสบการณ์
4. ศึกษาในสถานประกอบการภาครัฐและเอกชน
5. หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น / หลักสูตรอื่นของกรมอาชีวศึกษา
6. ศึกษาด้วยตนเอง สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อประสม และสื่อเทคโนโลยี

(รายงานการศึกษาสภาพการจัดอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา . 2544 :13-14)

นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาและให้ความหมายไว้หลายอย่าง แต่ก็คล้ายคลึงกันไว้ดังนี้

สมิทร คุณานุกร (2523:137) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึงกระบวนการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ แนวทางจัดกิจกรรมการสอนนี้ย่อมแตกต่างกันไปตามสภาพและลักษณะธรรมชาติของเนื้อหาวิชา กล่าวคือไม่มีวิธีการสอนใดที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดสำหรับวิธีการสอนแต่ละวิธีนั้น ย่อมมีทั้งลักษณะเด่นและลักษณะจำกัดอยู่ในตัวด้วยกันทั้งสิ้น ฉะนั้นผู้สอนจะต้องรู้จักนำวิธีการสอนแต่ละวิธีมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมแก่บทเรียน

การจัดการเรียนการสอน เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของการศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสำคัญของผู้บริหาร

กู๊ด (Good. 1973:588) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอนคือ การให้การศึกษากับผู้เรียนในสถานศึกษา และการสอนคือ การจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ หรือ กิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย

จะเห็นได้ว่าในการจัดการเรียนการสอน ถ้าจะให้ประสบผลสำเร็จจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรก็มีความสำคัญแต่สิ่งที่สำคัญที่จะบันดาลให้เกิดการเรียนการสอนและการวัดผลตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรวางไว้ก็คือ ครู ถึงแม้ว่าหลักสูตรจะถูกพัฒนาไว้ดีเลิศเพียงใดถ้าครูไม่นำไปปฏิบัติผู้เรียนย่อมไม่เกิดการพัฒนา นั่นก็คือหลักสูตรล้มเหลว (กาญจนา เกียรติประวัติ.2524 :3)

มานิดา อุซชิน (2525:1) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนวิชาชีพไว้ดังนี้

1. ครูต้องมีแนวทางในการสอนวิชาชีพ ที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถภาพการปฏิบัติงานได้
2. ครูต้องใช้วิธีการสอนที่สามารถให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือเกิดการเรียนรู้ และเกิดประสบการณ์ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้หรือจุดประสงค์การทำงานนั้น

3. ครูต้องสอนแต่สิ่งที่จำเป็นตามลำดับ โดยการจัดสภาพการสอนที่จำเป็นแก่การเรียนรู้ โดยมีการวางแผนการสอน หรือโครงการสอนไว้อย่างดี

4. ครูต้องรู้จักใช้กลวิธีที่จะเร้าให้ผู้เรียนสนใจเรียน โดยสร้างสภาพการสอนภายใน และสภาพการสอนภายนอกให้สอดคล้องกัน เพื่อให้เด็กเกิดความรู้ และทักษะวิชาชีพนั้น

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2527:23-41) กล่าวว่า เทคนิคและวิธีการสอนเป็นกระบวนการสอนที่ครูสอนวิชาชีพใช้ในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียน ด้วยการจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดประสบการณ์ พัฒนาความรู้ ทักษะนิสัย และเจตคติที่ดี

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 :57-58) ได้กล่าวถึงระบบการเรียนการสอนประกอบด้วย ส่วนประกอบ 3 ประการ

1.การกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนในการเรียนการสอนนั้น ต้องการที่จะให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จอะไรบ้าง

2.การเรียนรู้ในการสร้างประสบการณ์ การเรียนรู้มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ควรมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์

2.2 กิจกรรมเหล่านั้นควรจัดในรูปแบบใด

2.3 ควรจัดสภาพแวดล้อมเพื่อกิจกรรมการเรียนอย่างไร

2.4 ต้องใช้แหล่งการเรียนรู้ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์อะไรบ้าง

3. การประเมินผลการเรียนการสอนจะทราบได้อย่างไรว่า ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์และบรรลุเพียงใด มีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข

จากความหมายที่ได้กล่าวมาข้างต้น หมายถึง วิธีดำเนินการที่ผู้สอนนำมาใช้ถ่ายทอดความรู้ทักษะ เจตคติจากหลักสูตรไปสู่ผู้เรียน โดยอาศัยแผนการสอนเป็นแนวทางประกอบ เช่น พฤติกรรมร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนจัดทำขึ้นเพื่อให้เกิดความรู้และประสบการณ์ตามความมุ่งหมายของการสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้รวมถึง ปัจจัยที่สนับสนุนส่งเสริมให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ธงชัย สุวัฒน์ เมฆินทร์ (2529:6-7) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง จำเป็นต้องเริ่มต้นจากการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์สำคัญอย่างไร ผู้สอนในฐานะผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียน ควรจะได้พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรู้สึกรู้หรือประสบการณ์และสามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์นั้น ๆ ได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดทั้งเวลา และค่าใช้จ่าย ดังเช่น พิสิฐ เมธาภัทร และธีระพล เมธิกุล (2531:92-93) ได้สรุปว่าการสอน หมายถึง กิจกรรม

ของบุคคล ซึ่งมีหลักการและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นการสอนจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน

1. ด้านหลักสูตร หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชา ตลอดจนการเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น
2. ด้านการสอน หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้
3. ด้านการวัดผล หมายถึง การเลือกวิธีวัดผลที่เหมาะสม และสามารถวิเคราะห์ได้
4. ด้านการประเมินผลการสอน หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลการสอนทั้งหมดได้ ตั้งแต่การวางจุดประสงค์ในการเรียนรู้ การเลือกเนื้อหา วิธีสอน ตลอดจนความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของการวัดผลที่ผู้สอนได้กระทำไป

ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกำหนดวิธีสอนในแต่ละสาขาวิชาและแต่ละชั่วโมง กาเย่ (Gagne.1968:93-114) ให้จัดลำดับขั้นตอนในการเรียนการสอนไว้ว่าควรประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้ คือ

1. รู้ความสนใจของผู้เรียน
2. แจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน
3. ทบทวนถึงสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปแล้ว
4. เสนอสิ่งเร้าในการเรียนการสอน
5. ให้แนวทางการเรียนรู้แก่ผู้เรียน
6. ให้ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมที่แสดงว่าได้เกิดการเรียนรู้ขึ้นแล้วออกมา
7. แจ้งผลการแสดงพฤติกรรมกลับไปให้ผู้เรียนทราบเพื่อแก้ไข
8. ประเมินผลพฤติกรรม
9. ช่วยให้ผู้เรียนได้จดจำสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้วและสามารถถ่ายโยงไปสู่สิ่งที่จะเรียนรู้ใหม่ได้

สังค์ อุทรานันท์ (2529:24-25) กล่าวว่า องค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนสามารถจัดรูปแบบของการทำงานได้ดังนี้ ซึ่งได้แก่ ตัวป้อน (Input) องค์ประกอบที่เป็นตัวป้อนในระบบการเรียนการสอนนั้นได้แก่ ครู นักเรียน หลักสูตร และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน มีความสำคัญ คือ

1. ครู เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผู้เรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การเรียนการสอนจะขาดไม่ได้ เพราะถ้าไม่มีผู้เรียน การสอนก็จะไม่เกิดขึ้นแน่นอน

3. หลักสูตร หมายถึง ประสิทธิภาพที่โรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายปลายทางที่ต้องการ ส่วนสำคัญของหลักสูตร ได้แก่ จุดประสงค์ของการเรียนการสอน เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงสื่อการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียนการสอนด้วย

4. สิ่งแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง การจัดเวลาเรียน การจัดห้องเรียน การเลือกแหล่งวิชาการ

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 :15-20) ได้กล่าวถึงปัญหาของนิสิตนักศึกษาไว้ว่า การที่นิสิตนักศึกษามีจำนวนมากขึ้นเป็นเหตุให้เกิดปัญหาหลายด้าน ปัญหาต่าง ๆ อาจพิจารณาเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้คือ

1. ค่านิยมการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง ตลอดจนคนในสังคมผลักดันให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลายมุ่งสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยมิได้ตระหนักในความไม่พร้อมของเด็กเมื่อนิสิตนักศึกษาไม่พร้อมที่จะเรียนจะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือไม่สามารถจะเรียนได้

2. ความผิดหวัง ต่อสภาพการคัดเลือก หลังจากนักเรียนมัธยมได้พยายามตรวจสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษา ผู้ที่สอบได้นั้นบางคน มักจะเข้าไม่ได้ตามคณะที่ตนพอใจ เมื่อสอบเข้าได้ศึกษาในคณะที่ตนไม่พึงประสงค์ทำให้เกิดความท้อแท้ใจ และก่อให้เกิดปัญหาทางวิชาการคือ ไม่สนใจที่จะศึกษา กันกว่า มุ่งแต่ความคิดที่จะสอบใหม่ นักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ตกอยู่ในสภาพความไม่พึงพอใจ ต่อสถาบันที่สอบคัดเลือกได้เมื่อใจไม่รักทำให้ปรับตัวไม่ได้มีผลกระทบไปสู่การศึกษา

3. ปัญหาด้านการเงิน นิสิต นักศึกษา จำนวนไม่น้อยที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องค่าใช้จ่ายในขณะที่ศึกษาอยู่ สาเหตุมาจากผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสียค่าเล่าเรียนเนื่องจาก มีฐานะยากจน บางทีไม่มีเงิน ค่าอาหารกลางวัน อาจทำให้กระทบต่อผลการเรียนถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือ

4. ปัญหาด้านครอบครัว มีนิสิต นักศึกษา จำนวนหนึ่งที่บิดา มารดา เสียชีวิตไปแล้ว หรือมีครอบครัวที่แตกแยก สภาพครอบครัวที่สูญเสีย ผู้อุปการะ หรือหลักชีวิตไป อาจทำให้นักศึกษา เกิดความว้าเหว่ คับข้องใจ ทำให้มีผลมาสู่ห้องเรียน หรือปรับตัวกับสภาพการศึกษา

5. ปัญหาด้านสุขภาพ นิสิต นักศึกษา แทบทุกคนมีปัญหาส่วนตัวมาสู่สถาบันอุดมศึกษา ด้วยเช่น ปัญหาด้านสุขภาพ มีผู้กล่าวว่า นิสิต นักศึกษา เกือบทุกคน เป็นหรือเคยเป็นโรคทางเดินอาหาร ปวดท้อง ท้องไม่ปกติ โรคกระเพาะอาหาร

6. ปัญหาด้านการเรียน เนื่องจากการเรียนระดับอุดมศึกษา เป็นการส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองรู้จักค้นคว้า รู้จักใช้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเกต ชักถาม จดจำ ตำราลงปฏิบัติจริงจากการอ่าน การเรียนระดับนี้จึงยากกว่าระดับมัธยมศึกษา และนักศึกษา

ระดับนี้มีความใกล้ชิดกับอาจารย์น้อย จึงต้องรู้จักกันคว่ำ สร้างวินัยในตนเอง ในด้านการเรียนค่อนข้างจะอิสระ ไปไหนมาไหน ได้สะดวก ไม่มีอาจารย์ควบคุมดูแลหรือบังคับให้เข้าชั้นเรียน จึงเป็นเหตุให้หลายคน ไม่รู้จักบังคับใจตนเอง ถึงเวลาเรียนก็สนทนากันบ้าง จดคำบรรยายไม่ทันบ้าง ผลการเรียนส่วนใหญ่ในชั้นปีที่ 1 มักสอบตกเมื่อได้คะแนนไม่ดี ก็จะมีการท้อถอยมากขึ้น ไม่มีกำลังใจในการค้นคว้า หาความรู้ต่อไป

ปรีชา เศรษฐีธร (ม.ป.ป.:72-73) ได้กล่าวถึงลักษณะการสอนที่ดีเป็นการสอนที่ไม่ถือหลักการเป็นบรรทัดฐานตายตัว แต่คำนึงถึงความเหมาะสม การสอนโดยมีความมุ่งหมายที่แน่นอน ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรับรู้มั่นคงปลอดภัยในการเรียน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีช่วยให้ผู้เรียนใช้การสังเกตพิจารณาค้นคว้าหาเหตุผล และสอนให้มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์ในหมวดวิชาเดียวกัน

สุวิทย์ หิรัญยานนท์ และคณะ (2540:7) ได้ให้ความหมายของคำว่า “กิจกรรม” หมายถึง สภาพการเรียนรู้ใด ๆ ที่เด็กได้กระทำด้วยความเต็มใจ ทั้งทางสมอง (Mental) และทางกาย (Physical) เพื่อเป็นการสนองความต้องการของผู้กระทำ ให้บรรลุถึงซึ่งจุดหมาย เช่น การค้นคว้า การแก้ปัญหา อภิปราย การเรียนรู้ที่ถูกต้อง จะต้องให้เด็กได้ประกอบกิจกรรมของครู ควรจะอยู่บนรากฐานของสิ่งที่เด็กให้ความสนใจ หรืออุดมการณ์ทางประชาธิปไตย ให้ทุกคนได้เข้าร่วมในกิจกรรมตามความสามารถของแต่ละบุคคล

การจัดการเรียนการสอนอาจกระทำได้ในหลายลักษณะ หลายรูปแบบ หลายระดับ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนใดก็ตาม ก็จะต้องมีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ ๆ อย่างน้อย 3 ส่วนที่เป็นส่วนสำคัญ คือ (เบญจวรรณ กิสุขพันธ์, 2540)

1. จุดมุ่งหมาย
2. การเรียนการสอน
3. การวัดและประเมินผล

กิจกรรมถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนมีความสำคัญที่จะเสริมสร้างประสบการณ์ในชีวิตประจำวันให้แก่ นักเรียน ครู จึงจำเป็นที่จะต้องจัดขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนเพิ่มทักษะประสบการณ์เจตคติที่ดีให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนอีกทาง

การเรียนการสอนเป็นคำที่มีความหมายกว้างกว่าคำว่า การสอน (Teaching) มีผู้กล่าวว่า การเรียนการสอน หมายถึง ผลรวมของการสอนทั้งหลายทั้งปวง (All Teaching is Instruction) นั่นคือ การเรียนการสอน มีความหมายครอบคลุมถึงเหตุการณ์ทุกอย่างที่มีผลต่อการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เช่น การใช้อุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ ตลอดจน การสนทนา การ

อภิปราย การศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ ซึ่งสรุปได้ว่า กิจกรรมใด ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ ถือว่าเป็นการเรียนการสอนทั้งสิ้น

กรัชและคอสติน (Grush and Costin.1975:64) ให้ความเห็นว่าครูมีประสิทธิภาพควรเป็น ครูที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นผู้นำที่ขยันขันแข็ง กล่าวคือ มีความสามารถและกระตือรือร้น ในการเรียนการสอน เป็นคนซื่อสัตย์สุจริตน่าไว้วางใจ รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับนักเรียนเสมอ เป็นที่เข้าใจนักเรียนได้ควบคุมกิจกรรมในชั้นเรียน โดยการให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนชี้แจง วัตถุประสงค์และเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายในชั้นเรียน สามารถควบคุมชั้นเรียนได้กระตุ้นให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ให้ความรู้แก่นักเรียนได้ทันต่อความรู้ใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ตลอดจนเป็นคนมีอารมณ์ขันด้วย

การเรียนการสอนที่ดีนั้น จะมุ่งไปแต่ด้านเนื้อหาวิชาอย่างเดียว คงจะไม่สมบูรณ์ จำเป็นที่จะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันด้วย สอนให้รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม สอนให้มีความสามารถที่จะคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ขึ้น โดยทั้งนี้จะต้องเป็นผู้มีคุณธรรม ศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของสังคมต่อไปในอนาคตด้วย การจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่มุ่งให้ผู้เรียนได้เจริญงอกงาม หรือพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามความหมายของการเรียนการสอนเกี่ยวกับความมุ่งหมายที่จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนา หรือเปลี่ยนพฤติกรรมนี้

กึ่งแก้ว เอี่ยมแจ่ม (2542 :25) กล่าวว่า วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง วิธีดำเนินการที่ผู้สอนนำมาใช้ถ่ายทอดความรู้ ทักษะ เจตคติจากหลักสูตรไปสู่ผู้เรียน โดยอาศัยแผนการสอนเป็นแนวทางประกอบ เช่น พฤติกรรมร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนจัดทำขึ้น เพื่อให้เกิดความรู้และประสบการณ์ตามความมุ่งหมายของการสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้รวมถึงปัจจัยที่สนับสนุน ส่งเสริมให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนนั้น หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน วิธีการสอน การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตลอดจนคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ทั้งควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ พร้อมทั้งเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน เป็นการจัดกิจกรรมทางวิชาการของสถาบันการศึกษา ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปใช้ในการดำรงชีวิตได้

ด้านวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผล เป็นกระบวนการที่สำคัญกระบวนการหนึ่งของการจัดการศึกษา เพราะทำให้ทราบถึงการจัดการเรียนการสอนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ทั้งยังแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนว่า บรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนรายวิชานั้น ๆ หรือไม่ โดยทั่วไปแล้วครูสามารถวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนได้หลายแบบ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบ การสอบถาม การวัดผลและประเมินผลต้องกระทำกันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อให้ครูได้มีโอกาสรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการวัดผลไว้ดังนี้คือ

บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์ (2521:6) ได้กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการที่ควรทำต่อจากการวัดผลและวินิจฉัยตัดสินสรุปคุณค่าที่ได้จากการวัดอย่างมีหลักเกณฑ์

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524:220) ได้ให้ความเห็นว่า การประเมินผลการเรียนการสอนสำคัญมาก ถ้าผู้สอนที่สอนมานาน ชินกับการสอนในแบบนั้น และรวมทั้งมั่นใจตนเองว่าสอนดีแล้ว ผู้สอนประเภทนี้จะไม่เห็นความสำคัญของการประเมินการสอน และผู้สอนที่อยู่ในประเภทตรงกันข้าม คือสอนไม่ดี ไม่สนใจการสอน สอนไม่ค่อยเต็มที่ ก็ไม่ยอมประเมินผลการสอนเช่นกัน ซึ่งผู้สอนทั้ง 2 ประเภทนี้ ควรจะต้องมีการประเมินการสอนของตนเองอย่างยั้ง เพื่อให้รู้ว่าผลการประเมินจะมีผลให้ผู้สอนทั้ง 2 ประเภทนี้ รู้ว่าตนเองมีข้อบกพร่องในการสอนหรือไม่เพียงใดเพื่อจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ราชบัณฑิตยสถาน (2530:502) นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งสารสนเทศสำหรับตัดสินคุณค่าของโปรแกรมการศึกษา ผลผลิตกระบวนการ จุดมุ่งหมายของโครงการหรือทางเลือกต่าง ๆ ที่ออกแบบ เพื่อนำไปปฏิบัติให้บรรลุจุดมุ่งหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินเป็นการศึกษาหรือตรวจสอบโครงการในระหว่างที่โครงการกำลังดำเนินอยู่ หรือภายหลังที่โครงการสำเร็จไปแล้ว

พร้อมพรรณ อุดมสิน (2533:3) กล่าวว่า การวัดผลทางการศึกษา เป็นกระบวนการซึ่งมีหลักสำคัญดังนี้

1. ระบุให้ชัดเจนในสิ่งที่ต้องการวัด โดยระบุจุดประสงค์ให้แน่นอนว่าจะวัดอะไรและสิ่งที่ต้องการวัดนั้นวัดจากสิ่งใด ซึ่งถ้าระบุได้ชัดเจนแล้ว ก็จะสามารถเลือกเครื่องมือที่วัดได้ และแปลความหมายได้ตรงที่ต้องการ

2. ควรเลือกวิธีการวัดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวัด เมื่อได้วางจุดประสงค์ของการวัดได้อย่างชัดเจนแล้วก็จะสามารถเลือกแบบสอนได้อย่างถูกต้องว่าจะใช้แบบสอนใดให้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวัด

3.การวัดที่สมบูรณ์ควรใช้เทคนิคหลาย ๆ อย่าง แบบสอบแต่ละแบบไม่สามารถวัดความสามารถของผู้เรียนได้ทุกด้าน เพื่อให้การวัดได้ผลสมบูรณ์ควรใช้แบบสอบถามหลาย ๆ แบบ เพราะแบบสอบแต่ละแบบมีลักษณะเด่นไม่เหมือนกัน

กรมวิชาการ (2535:1) กล่าวถึงการประเมินผล หมายถึง กระบวนการตรวจสอบการทำงาน ทั้งในช่วงขณะที่กำลังทำและช่วงเวลาที่งานเสร็จสิ้นลงแล้ว เพื่อหาข้อสรุปว่า งานที่ทำนั้น ได้รับความสำเร็จตามความคาดหวังหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคใดเกิดขึ้น อันเป็นผลทำให้งานไม่สำเร็จตามความคาดหวังและจะมีแนวทางแก้ไขอย่างไร เพื่อให้การทำงานเกิดความสำเร็จหรือใกล้เคียงความหวังมากที่สุด

เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537:53) ได้กล่าวถึงการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน จะต้องกระทำอย่างมีระบบ ซึ่งควรดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.กำหนดจุดประสงค์ในการวัดผลและประเมินผลให้ชัดเจนว่าต้องการวัดผลเพื่อการตัดสินใจเพื่อจัดตำแหน่ง เพื่อตรวจสอบความรู้หรือเพื่อการวินิจฉัย

2. จัดทำตารางวิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหา เพื่อที่จะบอกให้ทราบว่าจะออกข้อสอบวัดเนื้อหาใด ในพฤติกรรมใด แก่ไหนและเพียงใด เพื่อข้อสอบที่สร้างขึ้นวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการ

3.เลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลให้สอดคล้องและเหมาะสมกับข้อมูลที่จะวัดโดยพยายามใช้เทคนิควัดหลาย ๆ วิธี

4.การประเมินผลและการใช้ผลจากการวัด จุดหมายปลายทางของการวัดผล ก็เพื่อปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนและการสอนของครู ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด ควรปรับปรุงและแก้ไขอย่างไร

วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2539:331) ให้ความหมายว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการในการหาปริมาณของการพัฒนาหรือปริมาณของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนเป็นปริมาณที่อาจวัดได้อย่างง่ายและเห็นได้ชัดเจนไม่ซับซ้อน

กิ่งแก้ว เอี้ยวแหลม (2542:33) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการศึกษา เป็นกระบวนการสำคัญของการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งของการจัดการศึกษาและทำให้สามารถติดตามผลการปฏิบัติว่าได้ผลตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ดังนั้นหลักสูตร การสอน การวัดผล จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนการสอน และมีความเกี่ยวข้องกันโดยตลอด นอกจากนั้นการวัดผลการศึกษาจะช่วยชี้ให้ข้อบกพร่องหรือปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนการสอนก่อให้เกิดการแก้ไขเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การเรียนการสอนได้ผลเต็มที่

สุมาลี จันทร์ชลอ (2542:7) ให้ความหมาย การประเมินผลว่าเป็นกระบวนการเก็บรวบรวม สังเคราะห์และตีความข้อมูลเพื่อการตัดสินใจโดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต การระดมสมอง หรือการทำโครงการ กิจกรรมดังกล่าวจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่นำมาใช้ประเมิน กระบวนการประเมินมีความเกี่ยวข้องกับผู้เรียนมากกว่าการให้คะแนนและการให้ระดับคะแนนของการทดสอบข้อมูลที่ครูรวบรวมในห้องเรียน เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจและติดตามการเรียนการสอน

บอสโก้ และกัสเตฟสัน (Bosco and Guatafson. 1983 :6) ให้ความหมายเอาไว้ว่า การวัดผล เป็นกระบวนการในการกำหนดคุณสมบัติบางประการของสิ่งที่มีอยู่ ออกมาในรูปของปริมาณหรือตัวเลข

อัลคิน (Alkin.1970:372) ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นกระบวนการค้นหาการตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยการเลือกรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อรายงานสรุปสิ่งที่ประโยชน์ต่อ ผู้ตัดสินใจในแนวทางเลือกที่เหมาะสมจากแนวทางต่าง ๆ ที่มีอยู่

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การประเมินผล หมายถึง การกะ การประมาณค่า การประเมินผลการศึกษา โดยการประเมินเป็นการตัดสินใจหาความสำเร็จ ของผลผลิตต่าง ๆ ว่าจะบรรลุถึงความสำเร็จเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่โดยใช้ข้อมูลทางสถิติเป็นเครื่องวัดผล

ความสำคัญของการวัดผลและประเมินผล

การวัดและการประเมินผลมีประโยชน์กับผู้สอนและผู้เรียนเป็นอย่างมากเพื่อจะได้นำมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการสอนของผู้สอนให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนเพิ่มขึ้น

กรอนลันด์ (Gronlund.1981:5) ให้ความหมายเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ว่าการประเมินผลเป็นกระบวนการดำเนินการอย่างมีระบบในอันที่จะกำหนดค่าหรือจำนวน ซึ่งเป็นข้อมูลที่ ทำให้ทราบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การประเมินผลมีความสำคัญในการช่วยในการตัดสินใจอย่างมีกฎเกณฑ์และนำผลการประเมินเก็บไว้เป็นข้อมูลสำหรับย้อนดูหลังหรืออาจเก็บไว้เป็นข้อมูลต่อไปได้

จากที่ได้กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่าขบวนการในการวัดผลและประเมินผลนั้นต้องมีการกำหนดจุดประสงค์ ในการวัดให้ชัดเจน และวิเคราะห์เนื้อหาของการวัดให้สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งได้จากการสร้างเครื่องมือว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมก็ทำการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน

มีผู้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมของการเรียนในสถานศึกษา ดังนี้

แอสติน (Astin.1968:50-51) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง สภาพการเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน หลักสูตร บรรยากาศในการเรียนการสอน พฤติกรรมของผู้สอน และผู้เรียน ซึ่งคุณลักษณะของครูที่จะเอื้ออำนวยต่อการสร้างสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนที่ดีนั้น ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2525:164 – 168) ให้ความเห็นว่า ควรมีลักษณะดังนี้

1. การมีความรู้ ครูต้องมีความรู้ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพครูเป็นอย่างดี
2. การมีประสบการณ์และทักษะในการสอน กล่าวคือ ประสบการณ์ช่วยให้ครูได้เข้าใจปัญหาและสภาพการณ์ตามความเป็นจริงมากขึ้น ส่วนด้านทักษะในการสอน ครูต้องมีความสามารถในการสอน รู้จักใช้วิธีการสอนให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาและสภาพสังคม

3.การปฏิบัติหน้าที่ในงานของครูให้สัมฤทธิ์ 3 ประการ

- 3.1 งานด้านปกครอง หรืองานเกี่ยวกับตัวนักศึกษา
- 3.2 งานด้านวิชาการ หรืองานเกี่ยวกับการสอน
- 3.3 งานด้านธุรการ

มันเกียรติ โกศลนิรติวงศ์ (2527:19-20) ให้ความหมายว่า สภาพแวดล้อมด้านบรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึงสภาพหรือบรรยากาศในการเรียนการสอน ได้แก่ พฤติกรรม ผู้เรียน ผู้สอน วิธีสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา บรรยากาศในห้องเรียน เช่น หลักสูตร บทเรียน อุปกรณ์และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด องค์ประกอบตรงอันก่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาการ ทักษะคติ บุคลิกภาพ คุณธรรม และพัฒนาจนถึงที่สุดของแต่ละคน

ธารง บัวศรี (2532:203) ได้ให้ความหมายไว้ว่า อุปกรณ์การสอน หมายถึง เครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุในการสอน ซึ่งได้แก่ วัสดุสิ้นเปลือง และอุปกรณ์การสอน ซึ่งได้แก่อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา

อจธรา สุขารมณ์ และพรณี บุญประกอบ (2542:19) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอน และการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้โดยบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประกอบกับการจัดหลักสูตร พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและรวมถึงสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนและผู้สอนองค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

สภาพแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่

1. สภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา เช่น บรรยากาศในห้องเรียน
2. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น กระดานดำ โต๊ะเก้าอี้ แสงสว่าง ฯลฯ การเรียนรู้
นั้นจะเรียนรู้ได้ดี หรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยเสริมการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ตัวผู้เรียน บทเรียน
วิธีการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม ซึ่งมีประโยชน์สำหรับครูผู้สอน ถ้าครูได้คำนึงถึง
ปัจจัยเหล่านี้ก็จะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จได้

รัตนา ประเสริฐศรี (2543:21) อ้างอิงถึงนัยนา อ้างสันติกุล (2522:16-17) ได้ให้ทัศนะ
ไว้ว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัย คือ การรับรู้ถึงพฤติกรรมของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หรือลักษณะใด
ๆ ในวิทยาลัยๆ ที่นักศึกษาสังเกตหรือรับรู้ได้

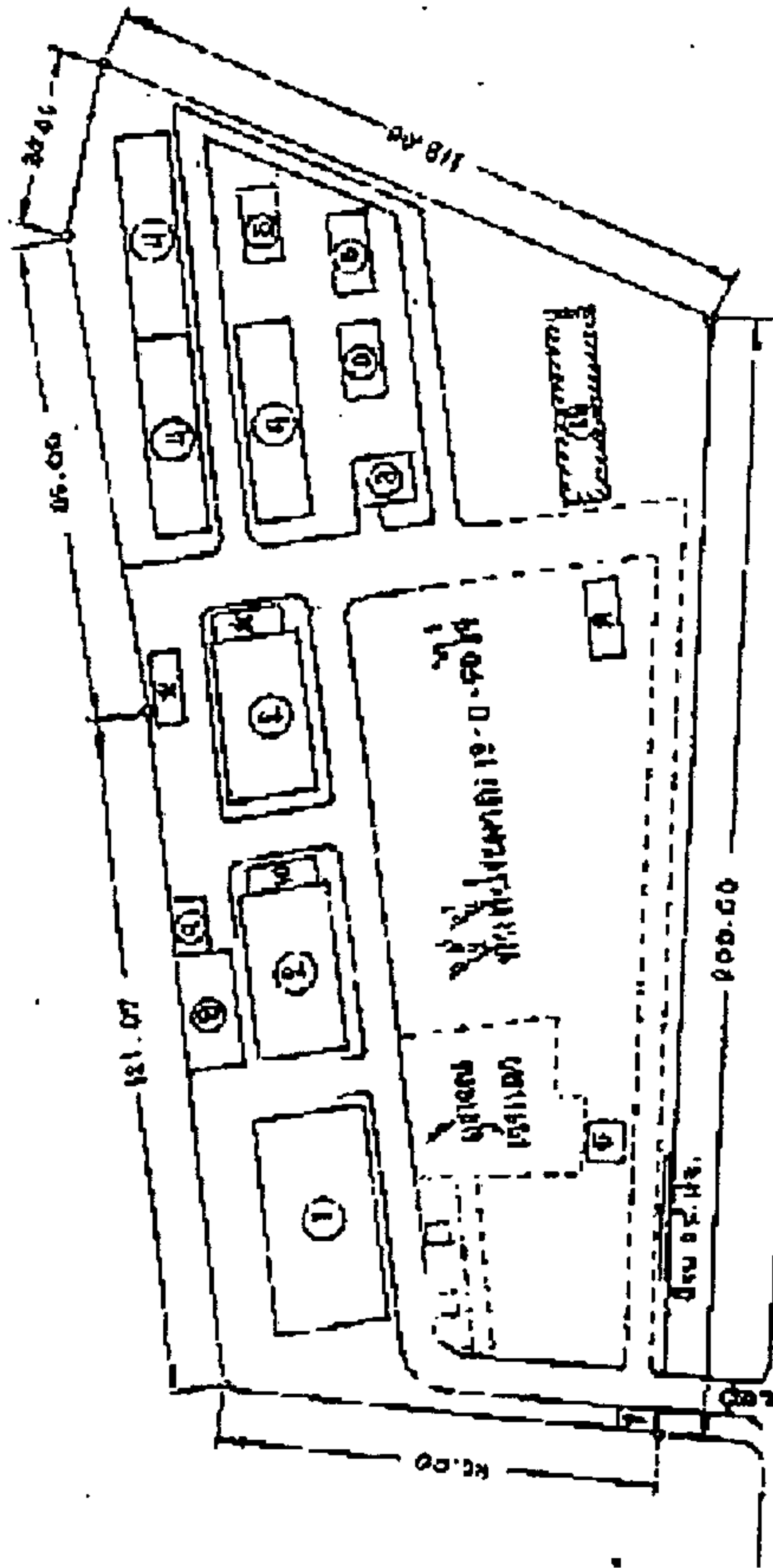
สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมในการเรียน การจัดการเรียนการสอน และการสร้างบรรยากาศ
ในการเรียนการสอนทั้งภายนอกและภายในห้องเรียน การนำสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนมาใช้
อย่างเหมาะสม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ
ส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังรวมถึง อาคารสถานที่ ห้องสมุด
และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนการสอนด้วย

อาคารสถานที่ของวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี พื้นที่ 13 ไร่ 0 งาน 70 ตารางวา
ประกอบด้วยอาคารต่าง ๆ ดังแผนภาพประกอบ (วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี)



ศูนย์บริการสุขภาพจิตชุมชนปทุมธานี

มาตราส่วน 1:1000



ศูนย์บริการสุขภาพจิตชุมชนปทุมธานี

ศูนย์บริการสุขภาพจิตชุมชนปทุมธานี

ศูนย์บริการสุขภาพจิตชุมชนปทุมธานี

1. ห้องคำปรึกษา - ห้องประชุม ขนาด 30x30 ม.
2. ครัว - ห้องน้ำ - ประตูหน้า 3 บาน
3. ห้องเก็บของ 1 ห้อง ขนาด 10x10 ม.
4. ห้องเก็บของ 2 ห้อง ขนาด 10x10 ม.
5. ห้องบำบัด 1 ห้อง ขนาด 10x10 ม.
6. ห้องคำปรึกษา 1 ห้อง ขนาด 10x10 ม.
7. ห้องเก็บของ 1 ห้อง ขนาด 10x10 ม.
8. ห้องเก็บของ 1 ห้อง ขนาด 10x10 ม.
9. ห้องเก็บของ 1 ห้อง ขนาด 10x10 ม.
10. ห้องเก็บของ 1 ห้อง ขนาด 10x10 ม.
11. ห้องเก็บของ 1 ห้อง ขนาด 10x10 ม.
12. ห้องเก็บของ 1 ห้อง ขนาด 10x10 ม.
13. ห้องเก็บของ 1 ห้อง ขนาด 10x10 ม.
14. ห้องเก็บของ 1 ห้อง ขนาด 10x10 ม.

ศูนย์บริการสุขภาพจิตชุมชนปทุมธานี	วัดพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พื้นที่ 100 ตารางวา	พื้นที่ 100 ตารางวา
จำนวนเงิน 1:1000	จำนวนเงิน 1:1000

ภาพประกอบ 1 แผนที่บริเวณวิทยาลัยสารพัดช่างปทุมธานี

4. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเรียนการสอน ในระดับ ปวช.

พิสิฐ เมธภัทร และธีรพล เมธิกุล (2529:2) ได้กล่าวว่าสาเหตุของปัญหาการเรียนการสอน วิชาชีพของครูช่างเกิดขึ้นจากสาเหตุ 2 ประการ คือ

1. คุณภาพหลักสูตร ถ้าหลักสูตรไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์หรือประเมินผลที่ดีและถูกต้อง อาจทำให้เกิดปัญหาได้ คือ ตัวหลักสูตรมีเฉพาะหัวข้อ รายวิชาไม่มีรายละเอียดของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ทำให้ครูผู้สอนเลือกเนื้อหาในการสอนในแต่ละโรงเรียนแตกต่างกันออกไป ตามความถนัดของตนเอง หรือตามหนังสือ ตำราต่าง ๆ ที่ตัวเองมีอยู่ อาจเป็นสาเหตุทำให้ผู้เรียนได้รับเนื้อหาที่ไม่ตรงกับความต้องการในงานอาชีพจริง

2. การจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนมากที่สอนวิชาเทคนิคในสถาบันกรมอาชีวศึกษา จะใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ผู้เรียนขาดส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน ขาดแรงจูงใจและความตั้งใจในการเรียน ขาดอุปกรณ์ช่วยสอน โดยเฉพาะเนื้อหาวิชาเทคนิคซึ่งต้องการในสิ่งที่เห็นจริงได้ลงมือปฏิบัติการจริง ๆ และยังพบอีกว่าการเรียนการสอนของครูในแต่ละครั้งส่วนใหญ่จะไม่มีวัตถุประสงค์ของการสอน และไม่มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ความก้าวหน้าทางการเรียนว่าผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

สิทธิ์ สายหล้า (2530) พบปัญหาสำคัญบางประการ เช่น

1. ผู้จบตามหลักสูตรนี้ไม่มีความสามารถ และทักษะในวิชาชีพพอที่จะประกอบอาชีพได้จริง

2. หลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

3. โอกาสที่นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์ตรงและความรู้ในวิชาชีพใหม่ ๆ จากผู้เชี่ยวชาญทางสาขาวิชาชีพที่แท้จริงมีน้อย

ปัญหาการเรียนที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา เป็นส่วนหนึ่งที่สร้างความหนักใจให้กับผู้เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย ที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ซึ่งปัญหาที่พบก็มีหลากหลายรูปแบบ ล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักศึกษาทั้งสิ้นและปัญหาเหล่านี้ก็มักเกิดขึ้นเสมอในทุกระดับการศึกษาจะแตกต่างกันไปบ้างก็เพียงแต่ว่าปัญหานั้นมีมากหรือน้อย (ไพฑูรย์ สีนลรัตน์.2533:89)

พรศรี โรจน์เมฆี (2540:68-70) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการเรียนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่าปัญหาการเรียนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน โดยรวมแล้วมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัญหาด้านสื่อการสอนเป็นปัญหาระดับมาก รองลงมาที่เป็นปัญหาระดับน้อยคือด้านเนื้อหาวิชา

ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการเตรียมการสอน ด้านวิธีสอน และด้านผู้เรียน และผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และภาระงานสอน พบว่า อาจารย์ผู้สอนที่มีเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และภาระงานสอนแตกต่างกัน มีปัญหาเกี่ยวกับการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

นวพร ธนวัฒน์ (2536:85-88) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรระยะสั้น ในคณะคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่างเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษาโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับต่ำจนเกือบถือว่าไม่มีปัญหา แต่จากการศึกษาปัญหาเป็นรายด้าน พบว่าด้านตัวผู้เรียน นักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่องไม่มีเวลาฝึกทบทวนการเรียนที่บ้าน ด้านครูผู้สอน นักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่องครูให้รายละเอียดในบทเรียนไม่ชัดเจน ด้านหลักสูตร นักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่องไม่มีโอกาสไปทัศนศึกษานอกสถานที่และเวลาในการฝึกปฏิบัติน้อยเกินไป และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก นักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่องไม่มีตู้รับฝากอุปกรณ์การเรียนในแต่ละห้องเรียน และวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติอยู่ในสภาพชำรุดไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการฝึก

ทัศนีย์ พิศาลรัตนคุณ (2539:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวม 4 ด้าน พบว่าด้านเนื้อหา ด้านหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านตัวผู้เรียน นิสิตปริญญาโทวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มีปัญหาการเรียนในระดับปานกลาง

พรศรี โรจน์เมธี (2540 :72) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า การนำเทคนิคของวิธีสอนที่ทันสมัยมาสอนในวิชาบัญชีเป็นปัญหาในระดับมาก ปัญหาด้านการเตรียมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีเป็นปัญหาสูงสุด คือ การสอนหลายวิชาในหนึ่งภาคเรียนทำให้การเรียนการสอน ไม่บรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และปัญหาด้านสื่อการสอนวิชาบัญชีเป็นปัญหาในระดับมากและที่เป็นปัญหาสูงสุด คือ งบประมาณในการจัดหาและจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอนวิชาบัญชี และสื่อการเรียนที่มีอยู่ล้าสมัย ชำรุดทรุดโทรม ไม่มีประสิทธิภาพ มีจำนวนไม่เพียงพอแก่นักศึกษา

สมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ (2540:82-83) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาสำคัญของนักศึกษาวิชาชีพระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขต กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้ คือ

1. ด้านหลักสูตร ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากเนื้อหาวิชาที่เรียนรวบรัดเกินไป และเวลาเรียนตลอดหลักสูตรน้อยเกินไป
2. ด้านกระบวนการเรียนการสอน ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากการสอนกระทำเฉพาะในสถานศึกษา ผู้เรียนไม่มีโอกาสออกไปดูงาน / ฝึกงานนอกสถานที่ และหนังสือตำราเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน
3. ด้านผู้สอน ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ผู้สอนเจ้าระเบียบเกินไป และจำนวนผู้สอนมีน้อย
4. ด้านผู้เรียน ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ผู้เรียนไม่มีเวลาทบทวนเนื้อหาในบทเรียน และนักศึกษาเรียนไม่รู้เรื่อง ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากเรียน

จิตตชา นิลคำ (2542:60-61) ได้ศึกษาปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวม 6 ด้าน พบว่าด้านหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก นิสิตมีปัญหาการเรียนในระดับมาก ส่วนด้านผู้สอน ด้านวัดผลและประเมินผล นิสิตมีปัญหาการเรียนในระดับน้อย

รัตนา ประเสริฐศรี (2543:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จากการศึกษาสรุปได้ว่า

1. นักศึกษามีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน มีปัญหาในระดับมาก ส่วนด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน มีปัญหาในระดับน้อย
2. นักศึกษาที่มีเพศและรอบการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม และรายได้แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกัน

การจัดการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (สะสมหน่วยกิต) ถึงแม้ว่าจะเป็นจัดการศึกษาค่อนข้างยุ่งยากและซับซ้อน แต่ก็มีประโยชน์มากสำหรับประชาชนที่มีวุฒิมัธยมศึกษาตอนต้นแล้ว แต่ไม่สามารถไปเรียนในระบบโรงเรียนได้และมีความต้องการเรียนวิชาชีพ ไม่ต้องการเรียนเทียบ ม.6 กศน. อย่างเดียว นับว่าเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถเลือกได้ และเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศที่นำมาอ้างอิงในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

เบ็ค (Beck. 1967 :127-128) ได้ทำการศึกษาลักษณะของครู โดยใช้แบบสอบถามเรื่องครูของฉันทน์ จำนวน 100 ข้อ กับนักเรียน 2,108 คน ซึ่งสรุปผลปรากฏว่าคุณลักษณะของครูประกอบด้วย

1. คุณสมบัติทางด้านความรักความเอาใจใส่นักเรียน
2. คุณสมบัติที่จะให้ความรู้แก่นักเรียน
3. มีวินัยสามารถควบคุมบรรยากาศของห้องเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี
4. คุณสมบัติในการส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียนให้มีความกระตือรือร้น และมีความสนใจ

ในการเรียน

5. คุณสมบัติในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีสอนให้ดีขึ้น

เฮลด์และมัวร์ (Heald and Moore. 1968:142) ได้ร่วมกันวิจัยเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ที่จะประกอบอาชีพครูว่าต้องมีคุณลักษณะทางกายและจิตใจแตกต่างจากอาชีพอื่น ๆ อย่างไร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่จะเป็นครูต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีวิจารณญาณดี
2. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
3. มีเมตตาและป้องกันคนอื่น
4. มีความละเอียด ประณีต
5. มีอารมณ์มั่นคง
6. หลีกเลียงจากการวิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่น
7. เต็มใจที่จะทำงาน

เฮลท์ และเพอร์ซี่ (สมคะเน คำจูน.2528:30 อ้างอิงมาจาก Health and Percy. 1982 :26) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ผู้สอน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่เรียนไม่เต็มเวลา กับนักศึกษาที่เรียนเต็มเวลา จากการศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการอาจารย์

ผู้สอนที่มีความกระตือรือร้น มีความรู้ดี ต้องการเรียนเนื้อหาวิชาที่น่าสนใจมีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาชีพได้อย่างดี

ฮาร์ริส - โลบี้ จูดี ซาบล์เวีย (Harris -Looby, Judy Sylvia. 1996) ได้ศึกษาวิธีการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนกับนักเรียนที่มีสมรรถนะที่มีความกระตือรือร้นมากเกินไป จากการศึกษพบว่าโดยทั่ว ๆ ไป อาจารย์ผู้สอนจะไม่ปรับวิธีการสอนตามประเภทของผู้เรียนทั้งกลุ่มที่มีปัญหาการเรียนกับกลุ่มที่มีสมรรถนะที่มีความกระตือรือร้นมากเกินไป อาจารย์ผู้สอนหลายท่าน ได้กล่าวว่า การสอนนั้นจะใช้วิธีการสอนแบบยึดหยุ่น ให้นักเรียนทุกคนในห้องเรียน

โปรเซอร์และคิกเล (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2541:18-19) อ้างอิงถึง Pvosser. and Quigley) ได้สรุปทฤษฎีเกี่ยวกับอาชีพศึกษา ไว้ โดยมุ่งเน้นการฝึกงานซ้ำ ๆ ที่เป็นการฝึกในโรงงานที่มีเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้มาตรฐานของอาชีพนั้น จนเป็นนิสัยดังนี้

1. การอาชีพศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อ สสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีนิสัยปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างดี ตามมาตรฐานของงานที่วางไว้

2. การอาชีพจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อ เราพัฒนาผู้เรียนให้มีนิสัยของการคิดให้ได้มาตรฐาน

3. การอาชีพจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อ เราพัฒนาผู้เรียนมีนิสัยในการทำงานได้มาตรฐาน

4. การอาชีพจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อ เราพัฒนาผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสามารถและความต้องการ

5. การอาชีพจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อ เราจัดให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ

6. การอาชีพจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อ เราจัดการฝึกนิสัยให้ผู้เรียนได้มีการฝึกซ้ำ ๆ ซาก ๆ เพื่อให้เกิดทักษะอาชีพที่เหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง

กล่าวโดยสรุปปัญหาในการเรียนของนักศึกษาสรุปได้ว่านักศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ นักศึกษาจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชาที่เป็นวิชาพื้นฐาน วิชาชีพเฉพาะ วิชาชีพเลือก การวัดผลและประเมินผล ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการเรียนการสอนในวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี พอจะสรุปเป็นปัญหาใหญ่ ๆ ได้ดังนี้ คือ ปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตร ปัญหาด้านผู้เรียน ปัญหาด้านผู้สอน ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ปัญหาด้านวัดผลและประเมินผล ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน

ดังนั้นการศึกษารั้ครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการพัฒนาแก้ไข และปรับปรุงการเรียนการสอนในวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี และพัฒนาสภาพแวดล้อม ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัย เรื่อง ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี เป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตาม ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ทั้ง 4 แผนกวิชา จำนวนทั้งสิ้น 522 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ซึ่งมีการกำหนดขนาด ของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) ได้ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 155 คน และได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของแผนกวิชา โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- | | | | | | |
|-----------------------|---------------|-------|-----------|---------------|--------|
| 1. แผนกพาณิชยการ | จำนวน | 3 | ห้องเรียน | จำนวนนักเรียน | 122 คน |
| ชั้นปีที่ 1 | จำนวนนักเรียน | 45 คน | | | |
| ชั้นปีที่ 2 | จำนวนนักเรียน | 40 คน | | | |
| ชั้นปีที่ 3 | จำนวนนักเรียน | 37 คน | | | |
| 2. แผนกอิเล็กทรอนิกส์ | จำนวน | 3 | ห้องเรียน | จำนวนนักเรียน | 118 คน |
| ชั้นปีที่ 1 | จำนวนนักเรียน | 36 คน | | | |
| ชั้นปีที่ 2 | จำนวนนักเรียน | 42 คน | | | |
| ชั้นปีที่ 3 | จำนวนนักเรียน | 40 คน | | | |

3. แผนกช่างยนต์ จำนวน 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 165 คน
- ชั้นปีที่ 1 จำนวนนักเรียน 79 คน
- ชั้นปีที่ 2 จำนวนนักเรียน 42 คน
- ชั้นปีที่ 3 จำนวนนักเรียน 44 คน
4. แผนกช่างไฟฟ้ากำลัง จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 117 คน
- ชั้นปีที่ 1 จำนวนนักเรียน 32 คน
- ชั้นปีที่ 2 จำนวนนักเรียน 38 คน
- ชั้นปีที่ 3 จำนวนนักเรียน 47 คน

ตาราง 2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัย
สารพัดช่างปราจีนบุรี แยกตามแผนกวิชา

แผนกวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
แผนกพาณิชยการ	122	37
แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์	118	36
แผนกช่างยนต์	165	44
แผนกช่างไฟฟ้ากำลัง	117	38
รวม	522	155

ที่มา : แผนกทะเบียนนักเรียน วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อทราบแนวทางและขอบเขตในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาลักษณะรูปแบบและวิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพื่อรวบรวมเนื้อหา หลักการ ปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้อาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ ผอ.สุธิ เข้มทอง อาจารย์สุมาลี คำโทน อาจารย์ประภาศรี ผ่องแผ้ว ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้กับนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 43 คน

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 และเสนออาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์เพื่อตรวจสอบครั้งสุดท้าย

8. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย เพศ แผนกวิชา ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการเรียนการสอน ด้านวัดผลและประเมินผล และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ต (Likert) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

ในการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกในแต่ละข้อในแบบสอบถาม ผู้วิจัยพิจารณาคำตอบดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหามาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างปทุมธานี เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยติดต่ออาจารย์ผู้สอนเพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม
3. ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการตอบ และอธิบายวิธีตอบแบบสอบถาม
4. รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้วมาคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม
5. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ และทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กระทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 10.0 for Windows โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. หาค่าร้อยละจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน
2. หาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีปัญหามาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีปัญหามากปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด

3. ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มโดยใช้ t-test และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม ขึ้นไป โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (Ferguson. 1966 : 45)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนสถิติในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (Ferguson. 1966 :

62)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละระดับยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยใช้สูตร (สำอังก์ งามวิชา. 2541 : 62)

IOC = \sum R/N

โดย	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและพฤติกรรม
\sum R/N		แทน	ผลรวมของปัญหาในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N		แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 131)

\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]

เมื่อ	\alpha	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	K	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มโดยใช้ค่าของสถิติในการทดสอบค่า t (Walpole and Myers. 1993 : 323) ซึ่งการวิจัยนี้จะใช้ค่า t ที่ได้จากการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่พิจารณาใน t -distribution
		$\bar{X}_1$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่หนึ่ง
		$\bar{X}_2$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่สอง
		S_1^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่หนึ่ง
		S_2^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่สอง
		n_1	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่หนึ่ง
		n_2	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่สอง

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) คำนวณจากสูตร (Ferguson. 1966 : 290)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา F -distribution
		MS_b	แทน ความแปรปรวน (Mean square) ระหว่างกลุ่ม
		MS_w	แทน ความแปรปรวน (Mean square) ภายในกลุ่ม

ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงใช้ Scheffe' Test ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ (Ferguson. 1966 : 296) จากสูตร

$$CVD = \sqrt{(K - 1) (F^*) (MS_w) \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

K แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

F* แทน ค่า F ที่เปิดจากตาราง

MS_w แทน ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม

n_i , n_j แทน จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่างต่าง ๆ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัย เรื่อง ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ได้กระทำตามลำดับความมุ่งหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้ ดังมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมายที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (Standard Deviation)
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
P	แทน	ค่าความน่าจะเป็นของปฏิเสธสมมุติฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบายโดยเรียงลำดับหัวข้อเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัว และวิเคราะห์ปัญหาในการเรียน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ตามความคิดเห็นของนักเรียน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบ ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ตามความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามเพศ แผนกวิชา ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัว และวิเคราะห์ปัญหาในการเรียน ของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ตามความคิดเห็นของนักเรียน

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัว และวิเคราะห์ปัญหาในการเรียนโดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการเรียนการสอน ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน โดยรวมและรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ แผนกวิชา ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	118	76.1
- หญิง	37	23.9
รวม	155	100
แผนกวิชา		
- แผนกพาณิชยการ	37	23.9
- แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์	36	23.2
- แผนกช่างยนต์	44	28.4
- แผนกช่างไฟฟ้ากำลัง	38	24.5
รวม	155	100
ระดับชั้นปี		
- ชั้นปีที่ 1	36	23.2
- ชั้นปีที่ 2	38	24.5
- ชั้นปีที่ 3	81	52.3
รวม	155	100
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
- คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99	28	18.1
- คะแนนตั้งแต่ 2.00 – 2.99	111	71.6
- คะแนนตั้งแต่ 3.00 – 4.00	16	10.3
รวม	155	100

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพของผู้ปกครอง		
- รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	28	18.1
- ค้าขาย	26	16.8
- เกษตรกร	33	21.3
- รับจ้าง	64	41.3
- อื่น ๆ	4	2.6
รวม	155	100
รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน		
- ต่ำกว่า 2,000 บาท	31	20.0
- 2,001 - 6,000 บาท	80	51.6
- 6,001 - 10,000 บาท	34	21.9
- 10,001 บาทขึ้นไป	10	6.5
รวม	155	100

ตาราง แสดงว่านักเรียนตอบแบบสอบถามทั้งหมด 155 คน เป็นนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง จำนวน 118 คน (ร้อยละ 76.1) ส่วนใหญ่เรียนอยู่แผนกวิชาช่างยนต์มากกว่าแผนกวิชาอื่น จำนวน 44 คน (ร้อยละ 28.4) อยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 มากกว่าระดับชั้นปีอื่น ๆ จำนวน 81 คน (ร้อยละ 52.3) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00–2.99 จำนวน 111 คน (ร้อยละ 71.6) ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง จำนวน 64 คน (ร้อยละ 41.3) และผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือน 2,001–6,000 บาท จำนวน 80 คน (ร้อยละ 51.6)

ผู้วิจัยได้นำคะแนนของ ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน ผลการวิเคราะห์ดังปรากฏในตาราง

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน

ปัญหาในการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	2.97	0.55	ปานกลาง
ด้านผู้เรียน	2.86	0.61	ปานกลาง
ด้านผู้สอน	2.67	0.66	ปานกลาง
ด้านการเรียนการสอน	2.85	0.55	ปานกลาง
ด้านวัดผลและประเมินผล	2.81	0.67	ปานกลาง
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	3.15	0.62	ปานกลาง
รวม	2.89	0.46	ปานกลาง

ตาราง แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =2.89) และเมื่อพิจารณา รายด้านพบว่า ทุกด้านมีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับปานกลางด้วย

ผู้วิจัยได้นำคะแนนของปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มา
คำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในด้านเนื้อหาของหลักสูตร เป็นรายชื่อ ผล
การวิเคราะห์ดังปรากฏในตาราง

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ปัญหาในการเรียนของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในด้านเนื้อหาของหลักสูตร เป็นรายชื่อ

ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.เนื้อหาวิชาในหลักสูตร ไม่ทันสมัยและไม่สอดคล้องกับ สภาพสังคมปัจจุบัน	2.95	0.81	ปานกลาง
2.เนื้อหาวิชาในหลักสูตรขาดการปลูกฝังด้านคุณธรรมจริย ธรรมที่สามารถนำไปใช้ได้จริง	3.15	0.89	ปานกลาง
3.เนื้อหาวิชาที่เรียนเน้นภาคปฏิบัติน้อยเกินไป	3.03	0.86	ปานกลาง
4.เวลาที่ใช้ในการเรียนภาคทฤษฎีมีมากเกินไป	3.26	0.92	ปานกลาง
5.เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ จริง	2.61	0.92	ปานกลาง
6.ผู้เรียนขาดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรที่ตนเองเรียน	3.01	0.89	ปานกลาง
7.เนื้อหาในแต่ละรายวิชามีปริมาณไม่เหมาะสมกับจำนวน หน่วยกิต	2.94	0.87	ปานกลาง
8.เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้มากนัก	2.83	1.04	ปานกลาง
รวม	2.97	0.55	ปานกลาง

ตาราง แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียน ด้านเนื้อหาหลักสูตร โดย
รวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}$ =2.97) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ทุกข้อนักเรียน
มีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง จำนวน 8 ข้อ โดยข้อที่มีปัญหาสูงสุด 3 ลำดับแรก คือเวลาที่ใช้
ในการเรียนภาคทฤษฎีมีมากเกินไป ($\bar{X}$ =3.26) เนื้อหาวิชาในหลักสูตรขาดการปลูกฝังด้านคุณ
ธรรมที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ($\bar{X}$ =3.15) เนื้อหาวิชาที่เรียนเน้นภาคปฏิบัติน้อยเกินไป ($\bar{X}$ =3.03)
ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้นำคะแนนของ ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในด้านผู้เรียนเป็นรายชื่อ ผลการวิเคราะห์ดังปรากฏในตาราง

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในด้านผู้เรียน เป็นรายชื่อ

ด้านผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9. ผู้เรียนมีปัญหาในเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน	3.13	0.96	ปานกลาง
10. ผู้เรียนมีสุขภาพส่วนตัวหรือโรคประจำตัวซึ่งเป็นปัญหาต่อการเรียน	2.34	1.07	น้อย
11. ผู้เรียนขาดความมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียนร่วมชั้นเรียน	2.57	1.12	ปานกลาง
12. ผู้เรียนมีปัญหาในด้านที่พักอาศัยซึ่งตั้งอยู่ห่างจากวิทยาลัย	2.92	1.06	ปานกลาง
13. ผู้เรียนไม่มีความเชื่อมั่นในตนเองในการแก้ปัญหาด้านการเรียน	2.81	0.95	ปานกลาง
14. พื้นความรู้เดิมระหว่างผู้เรียนมีความแตกต่างกันทำให้ตามเพื่อนไม่ทัน	2.88	0.86	ปานกลาง
15. ผู้เรียนขาดทักษะในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลทางด้านคอมพิวเตอร์	3.26	1.00	ปานกลาง
16. ผู้เรียนไม่กล้าซักถามผู้สอนในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจในขณะที่เรียน	2.97	1.03	ปานกลาง
รวม	2.86	0.61	ปานกลาง

ตาราง แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียน ด้านผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.86$) และเมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ข้อ โดยข้อที่มีปัญหาสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้เรียนขาดทักษะในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลทางด้านคอมพิวเตอร์ ($\bar{X}=3.26$) ผู้เรียนมีปัญหาในเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน ($\bar{X}=3.13$) ผู้เรียนไม่กล้าซักถามผู้สอนในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจในขณะที่เรียน ($\bar{X}=2.97$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย คือผู้เรียนมีสุขภาพส่วนตัวหรือโรคประจำตัวซึ่งเป็นปัญหาต่อการเรียน($\bar{X}=2.34$)

ผู้วิจัยได้นำคะแนนของปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในด้านผู้สอน เป็นรายชื่อ ผลการวิเคราะห์ ดังปรากฏในตาราง

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในด้านผู้สอน เป็นรายชื่อ

ด้านผู้สอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
17.ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามปัญหา แสดงความคิดเห็นในระหว่างเรียน	2.52	1.00	ปานกลาง
18.ผู้สอนไม่ทบทวนบทเรียนเก่าก่อนขึ้นบทเรียนใหม่ให้ผู้เรียนได้เข้าใจ	2.63	0.92	ปานกลาง
19.ผู้สอนไม่สามารถอธิบาย ตอบปัญหา แก้ไขปัญหาวิชาที่สอนได้ชัดเจนและถูกต้อง	2.56	1.06	ปานกลาง
20.ผู้สอนไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	2.48	1.06	น้อย
21.ผู้สอนขาดการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ ฯลฯ ในขณะที่มีการ	2.64	0.92	ปานกลาง
22.ผู้สอนมีความเข้มงวดต่อการเรียนการสอนในห้องเรียน	3.16	0.97	ปานกลาง
23.ผู้สอนขาดทักษะ ความชำนาญในการถ่ายทอดความรู้	2.55	1.01	ปานกลาง
24.ผู้สอนขาดการสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการกระตือรือร้นในการเรียน	2.95	1.05	ปานกลาง
25.ผู้สอนขาดการมีสัมพันธที่ดี	2.55	1.04	ปานกลาง
รวม	2.67	0.66	ปานกลาง

ตาราง แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียน ด้านผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$) และเมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 8 ข้อ โดยข้อที่มีปัญหาสูงสุด 3 ลำดับแรก คือผู้สอนมีความเข้มงวดต่อการเรียนการสอนในห้องเรียน ($\bar{X} = 3.16$) ผู้สอนขาดการสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการกระตือรือร้นในการเรียน ($\bar{X} = 2.95$) ผู้สอนขาดการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ ฯลฯ ในขณะที่มีการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.64$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย คือผู้สอนไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.48$)

ผู้วิจัยได้นำคะแนนของปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มา
คำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในด้านการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ ผลการ
วิเคราะห์ดังปรากฏในตาราง

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการเรียนของนักเรียน ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในด้านการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ

ด้านการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
26.ผู้สอนไม่ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนมาช่วยสร้างความสนใจ ของผู้เรียน	2.89	0.84	ปานกลาง
27.ผู้สอนใช้วิธีการสอนที่ไม่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน เท่าที่ควร	2.67	0.93	ปานกลาง
28. ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้บรรยายเพียงอย่างเดียว	2.90	0.97	ปานกลาง
29.ผู้สอนไม่มีการซักถามผู้เรียนเพื่อวัดความเข้าใจในเรื่องที่กำลัง เรียน	2.71	0.90	ปานกลาง
30.งานที่ผู้สอนมอบหมายให้ค้นคว้านอกชั้นเรียนมีมากเกินไป	2.92	0.91	ปานกลาง
31. สภาพบรรยากาศในห้องเรียนไม่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้	2.99	0.95	ปานกลาง
32.จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมากเกินไป	2.57	0.97	ปานกลาง
33.ในบางวิชาผู้สอนสอนเร็วเกินไป	3.15	0.97	ปานกลาง
34.ข้อสอบที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลแต่ละครั้งไม่ตรงกับเนื้อหา ที่เรียน	2.79	0.99	ปานกลาง
35.จำนวนข้อสอบมีมาก แต่ให้เวลาในการทำข้อสอบน้อยเกินไป	2.94	1.04	ปานกลาง
รวม	2.85	0.55	ปานกลาง

ตาราง แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียน ด้านการเรียนการสอน โดยรวม
อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) และเมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อ พบว่า ทุกข้อนักเรียนมีปัญหาอยู่ใน
ระดับปานกลาง จำนวน 10 ข้อ โดยข้อที่มีปัญหาสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ในบางวิชาผู้สอนสอนเร็ว
เกินไป ($\bar{X} = 3.15$) สภาพบรรยากาศในห้องเรียนไม่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.99$) จำนวนข้อ
สอบมีมาก แต่ให้เวลาในการทำข้อสอบน้อยเกินไป ($\bar{X} = 2.94$) ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้นำคะแนนของปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มา
คำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในด้านวัดผลและประเมินผล เป็นรายชื่อ
การวิเคราะห์ดังปรากฏในตาราง

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในด้านวัดผลและประเมินผล เป็นรายชื่อ

ด้านวัดผลและประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
36. ผู้สอนมีวิธีวัดผลและประเมินผลที่ไม่แน่นอน	2.83	0.91	ปานกลาง
37. ผู้สอนควบคุมห้องสอบไม่รัดกุมทำให้มีการลอกข้อสอบ ซึ่งส่งผลให้การตัดเกรดขาดความยุติธรรม	3.01	1.08	ปานกลาง
38. ข้อสอบที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลแต่ละครั้งมีความ ยาวเกินไป	2.95	0.94	ปานกลาง
39. ผู้สอนไม่มีการแจ้งการทดสอบแต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบ ล่วงหน้า	2.52	1.07	ปานกลาง
40. ผู้สอนขาดความยุติธรรมในการตัดเกรด	2.70	1.05	ปานกลาง
41. ผู้สอนออกข้อสอบไม่ครอบคลุมเนื้อหาวิชา	2.74	1.05	ปานกลาง
42. ผู้สอนไม่อธิบายข้อบกพร่องที่พบจากการวัดและประเมิน ผลให้ผู้เรียนทราบ	2.95	0.99	ปานกลาง
รวม	2.81	0.67	ปานกลาง

ตาราง แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียน ด้านการเรียนการสอน โดย
รวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) และเมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อ พบว่า ทุกข้อนักเรียนมีปัญหา
อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ข้อ โดยข้อที่มีปัญหาสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้สอนควบคุมห้อง
สอบไม่รัดกุมทำให้มีการลอกข้อสอบซึ่งส่งผลให้การตัดเกรดขาดความยุติธรรม ($\bar{X} = 3.01$) ข้อสอบที่
ใช้ในการวัดผลและประเมินผลแต่ละครั้งมีความยาวเกินไป ($\bar{X} = 2.95$) ผู้สอนไม่อธิบายข้อบกพร่องที่
พบจากการวัดและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ ($\bar{X} = 2.95$) ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้นำคะแนนของปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มา
คำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน เป็นรายชื่อ
ผลการวิเคราะห์ดังปรากฏในตาราง

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการเรียนของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน เป็นรายชื่อ

ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
43.ภายในห้องเรียนหรือสถานที่ฝึกปฏิบัติขาดความมีระเบียบและสกปรก	3.17	1.00	ปานกลาง
44.ห้องเรียนหรือสถานที่ฝึกปฏิบัติคับแคบเกินไป	3.08	0.99	ปานกลาง
45.แสงสว่างและการถ่ายเทของอากาศภายในห้องเรียนมีไม่เพียงพอ	2.92	0.94	ปานกลาง
46.จำนวนสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	3.10	1.05	ปานกลาง
47.คู่มือตามจุดต่าง ๆ มีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	3.10	1.04	ปานกลาง
48.โรงอาหารไม่สะอาด และมีที่นั่งน้อยเกินไป	3.25	1.07	ปานกลาง
49.มีห้องปฏิบัติการวิชาชีพไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.06	0.91	ปานกลาง
50.ห้องน้ำมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.06	0.97	ปานกลาง
51.มีเสียงรบกวนจากภายนอกห้องเรียนในขณะที่เรียน	3.23	1.01	ปานกลาง
52.สถานที่พักผ่อนสำหรับผู้เรียนมีไม่เพียงพอ	3.39	1.04	ปานกลาง
53.วัสดุ - อุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติเก่าและไม่ทันสมัย	3.28	1.04	ปานกลาง
รวม	3.15	0.62	ปานกลาง

ตาราง แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.15$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าทุกข้อนักเรียนมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 11 ข้อโดยข้อที่มีปัญหาสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ สถานที่พักผ่อนสำหรับผู้เรียนมีไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.39$) วัสดุ-อุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติเก่าและไม่ทันสมัย ($\bar{X}=3.28$) โรงอาหารไม่สะอาด และมีที่นั่งน้อยเกินไป ($\bar{X}=3.25$) ตามลำดับ

ตาราง 11 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการเรียน ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีเพศต่างกัน เป็นรายด้าน

ปัญหาในการเรียน	นักเรียนชาย N = 118		นักเรียนหญิง N = 37		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	2.95	0.56	3.04	0.51	0.88
ด้านผู้เรียน	2.85	0.58	2.91	0.70	0.49
ด้านผู้สอน	2.71	0.62	2.55	0.76	1.29
ด้านการเรียนการสอน	2.90	0.53	2.73	0.58	1.58
ด้านวัดผลและประเมินผล	2.85	0.67	2.70	0.69	1.15
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	2.85	0.61	3.12	0.63	0.35
รวม	2.90	0.44	2.84	0.53	0.69

ตาราง การเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมพบว่า นักเรียนเพศชาย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=2.90$) และเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}=2.84$) ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนเฉลี่ยของปัญหาในการเรียนระหว่างนักเรียนที่มีแผนกวิชา พณิชยการ แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ แผนกช่างยนต์ แผนกช่างไฟฟ้ากำลัง มาเปรียบเทียบกันโดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

ตาราง 12 การเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
เป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามแผนกวิชา

ปัญหาในการเรียน	แผนกพาณิชยการ		แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์		แผนกช่างยนต์		แผนกช่างไฟฟ้ากำลัง	
	N = 37		N = 36		N = 44		N = 38	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	3.04	0.51	2.93	0.68	3.01	0.55	2.90	0.44
ด้านผู้เรียน	2.91	0.70	2.82	0.49	2.84	0.61	2.88	0.62
ด้านผู้สอน	2.55	0.76	2.67	0.57	2.92	0.65	2.51	0.57
ด้านการเรียนการสอน	2.73	0.58	2.86	0.46	3.09	0.54	2.70	0.53
ด้านวัดผลและประเมินผล	2.70	0.69	2.78	0.62	2.96	0.71	2.79	0.65
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	3.12	0.63	3.17	0.43	3.21	0.73	3.08	0.62
รวม	2.84	0.53	2.87	0.40	3.00	0.49	2.81	0.41

ตาราง แสดงว่า นักเรียนที่อยู่ในแผนกพาณิชยการ มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) นักเรียนที่อยู่ในแผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) นักเรียนที่อยู่ในแผนกช่างยนต์ มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) นักเรียนที่อยู่ในแผนกช่างไฟฟ้ากำลัง มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) ตามลำดับ

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีแผนกวิชาต่างกัน เป็นรายด้าน

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3	0.53	0.18	0.58
	ภายในกลุ่ม	151	45.77	0.30	
	รวม	154	46.30		
2. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.16	0.05	0.41
	ภายในกลุ่ม	151	56.60	0.38	
	รวม	154	56.76		
3. ด้านผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	4.20	1.40	3.39*
	ภายในกลุ่ม	151	62.42	0.41	
	รวม	154	66.63		
4. ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.88	1.29	4.64*
	ภายในกลุ่ม	151	42.08	0.28	
	รวม	154	45.97		
5. ด้านวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	1.49	0.50	1.10
	ภายในกลุ่ม	151	68.20	0.45	
	รวม	154	69.69		
6. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.40	0.13	0.35
	ภายในกลุ่ม	151	57.87	0.38	
	รวม	154	58.27		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.93	0.31	1.46
	ภายในกลุ่ม	151	32.04	0.21	
	รวม	154	32.97		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง แสดงว่า นักเรียนที่เรียนแผนกวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน ด้านผู้สอนกับด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ นักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่า นักเรียนที่เรียนแผนกวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียน ด้านผู้สอนแตกต่างกันในรายคู่ใดบ้าง จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟส ดังแสดงในตาราง

ตาราง 14 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านผู้สอน จำแนกตามแผนกวิชา เป็นรายคู่

แผนกวิชา		ช่างไฟฟ้า กำลัง	พลีชยการ	อิเล็กทรอนิกส์	ช่างยนต์
	$\bar{X}$	2.51	2.55	2.67	2.92
แผนกช่างไฟฟ้ากำลัง	2.51	-	0.04	0.16	0.41*
แผนกพลีชยการ	2.55		-	0.12	0.37
แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์	2.67			-	0.25
แผนกช่างยนต์	2.92				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง แสดงว่า นักเรียนแผนกช่างยนต์ กับแผนกช่างไฟฟ้ากำลัง มีปัญหาในการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนช่างยนต์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนช่างไฟฟ้ากำลัง

ตาราง 15 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านการเรียนการสอน จำแนกตามแผนกวิชา เป็นรายคู่

แผนกวิชา		ช่างไฟฟ้ากำลัง	พลีชยการ	อิเล็กทรอนิกส์	ช่างยนต์
	$\bar{X}$	2.70	2.73	2.86	3.09
แผนกช่างไฟฟ้ากำลัง	2.70	-	0.03	0.16	0.39*
แผนกพลีชยการ	2.73		-	0.13	0.36*
แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์	2.86			-	0.23
แผนกช่างยนต์	3.09				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ช่างไฟฟ้ากำลัง และนักเรียนแผนกช่างยนต์ กับแผนกพาณิชยการ มีปัญหาในการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนช่างยนต์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนแผนกพาณิชยการ

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนเฉลี่ยของปัญหาในการเรียนระหว่างนักเรียนระดับชั้นปีที่ 1 ระดับชั้นปีที่ 2 ระดับชั้นปีที่ 3 มาเปรียบเทียบกันโดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทาง เดียว (One Way Analysis of Variance)

ตาราง 16 การเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นราย ด้าน และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามระดับชั้นปี

ปัญหาในการเรียน	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	2.93	0.68	2.89	0.44	3.03	0.53
ด้านผู้เรียน	2.82	0.49	2.88	0.62	2.87	0.65
ด้านผู้สอน	3.67	0.57	2.51	0.57	2.75	0.72
ด้านการเรียนการสอน	2.86	0.46	2.70	0.53	2.92	0.58
ด้านวัดผลและประเมินผล	2.78	0.63	2.79	0.65	2.84	0.71
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	3.18	0.43	3.08	0.62	3.17	0.68
รวม	2.87	0.40	2.81	0.41	2.93	0.51

ตาราง แสดงว่า นักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) นักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) นักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) ตามลำดับ

ตาราง 17 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน เป็นรายด้าน

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.51	0.26	0.85
	ภายในกลุ่ม	152	45.79	0.30	
	รวม	154	46.30		
2. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.08	0.34	0.10
	ภายในกลุ่ม	152	56.68	0.37	
	รวม	154	56.76		
3. ด้านผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.49	0.75	1.74
	ภายในกลุ่ม	152	65.13	0.43	
	รวม	154	66.63		
4. ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.33	0.66	2.26
	ภายในกลุ่ม	152	44.64	0.29	
	รวม	154	45.97		
5. ด้านวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.15	0.73	0.16
	ภายในกลุ่ม	152	69.54	0.46	
	รวม	154	69.69		
6. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.23	0.11	0.30
	ภายในกลุ่ม	152	58.04	0.38	
	รวม	154	58.27		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.39	0.19	0.91
	ภายในกลุ่ม	152	32.57	0.21	
	รวม	154	32.97		

ตาราง แสดงว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน คือ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนเฉลี่ยของปัญหาในการเรียนระหว่างนักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 – 2.99 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00 มาเปรียบเทียบกันโดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

ตาราง 18 การเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ปัญหาในการเรียน	คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99		คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-2.99		คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-2.99	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	3.12	0.62	2.95	0.53	2.88	0.54
ด้านผู้เรียน	2.97	0.57	2.85	0.61	2.77	0.63
ด้านผู้สอน	2.84	0.66	2.64	0.65	2.58	0.72
ด้านการเรียนการสอน	2.92	0.54	2.86	0.53	2.70	0.64
ด้านวัดผลและประเมินผล	2.91	0.54	2.83	0.70	2.52	0.69
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	2.90	0.61	3.25	0.59	2.89	0.61
รวม	2.94	0.46	2.90	0.46	2.72	0.50

ตาราง แสดงว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.99 มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =2.94) นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-2.99 มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =2.90) นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00 มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =2.72) ตามลำดับ

ตาราง 19 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน เป็นรายด้าน

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.81	0.41	1.36
	ภายในกลุ่ม	152	45.49	0.30	
	รวม	154	46.30		
2. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.49	0.24	0.66
	ภายในกลุ่ม	152	56.27	0.37	
	รวม	154	56.76		
3. ด้านผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.04	0.52	1.21
	ภายในกลุ่ม	152	65.58	0.43	
	รวม	154	66.63		
4. ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.50	0.25	0.83
	ภายในกลุ่ม	152	45.47	0.30	
	รวม	154	45.97		
5. ด้านวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.70	0.85	1.89
	ภายในกลุ่ม	152	67.99	0.44	
	รวม	154	69.69		
6. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.14	2.06	5.77*
	ภายในกลุ่ม	152	54.16	0.36	
	รวม	154	58.27		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.54	0.27	1.26
	ภายในกลุ่ม	152	32.43	0.21	
	รวม	154	32.97		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์แตกต่างกัน คือ คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 – 3.00 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00 มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อ

พิจารณารายด้านพบว่าด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน นักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน แตกต่างกันในรายข้อใดบ้าง จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ โดยวิธีของเชฟเฟส ดังแสดงในตาราง

ตาราง 20 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายข้อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	เฉลี่ยตั้งแต่ 3.00-4.00	เฉลี่ยต่ำกว่า 1.99	เฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 – 2.99
		2.89	2.89	3.25
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00-4.00	2.89	-	-	0.36*
คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99	2.89	-	-	0.36*
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-2.99	3.25	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 –2.99 กับนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99 มีปัญหาในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 –2.99 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 –2.99 กับนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00 มีปัญหาในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 –2.99 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนเฉลี่ยของปัญหาในการเรียนของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ค้าขาย เกษตรกร รับจ้าง อื่น ๆ มาเปรียบเทียบกันโดยใช้วิธีวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

ตาราง 21 การเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นราย ด้าน และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ปัญหาในการเรียน	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ		ค้าขาย		เกษตรกร		รับจ้าง		อื่น ๆ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	3.05	0.49	2.85	0.45	2.92	0.51	3.00	0.62	3.31	0.68
ด้านผู้เรียน	2.74	0.73	2.82	0.66	2.88	0.60	2.93	0.53	2.78	0.62
ด้านผู้สอน	2.77	0.70	2.71	0.69	2.74	0.65	2.59	0.65	2.41	0.42
ด้านการเรียนการสอน	2.95	0.68	2.77	0.56	2.96	0.51	2.80	0.49	2.63	0.44
ด้านวัดผลและประเมินผล	2.92	0.79	2.83	0.68	2.90	0.61	2.75	0.65	2.32	0.55
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	3.22	0.65	3.27	0.68	3.13	0.54	3.07	0.63	2.36	0.13
รวม	2.94	0.53	2.88	0.47	2.92	0.43	2.86	0.46	2.80	0.32

ตาราง แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองอาชีพรับราชการ มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.94$) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.88$) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=2.92$) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=2.86$) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอื่น ๆ มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.80$) ยกเว้น ด้านผู้เรียน กับด้านวัดผลและประเมินผล เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.41$ และ $\bar{X}=2.32$)

ตาราง 22 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีอาชีพของผู้ปกครองต่างกัน เป็นรายด้าน

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	4	1.18	0.30	0.98
	ภายในกลุ่ม	150	45.12	0.30	
	รวม	154	46.30		
2. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	4	0.78	0.19	0.52
	ภายในกลุ่ม	150	55.98	0.37	
	รวม	154	56.76		
3. ด้านผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	4	1.17	0.29	0.67
	ภายในกลุ่ม	150	65.46	0.44	
	รวม	154	66.63		
4. ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	4	1.21	0.30	1.01
	ภายในกลุ่ม	150	44.76	0.30	
	รวม	154	45.97		
5. ด้านวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	4	1.81	0.45	1.00
	ภายในกลุ่ม	150	67.87	0.45	
	รวม	154	69.69		
6. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	4	1.17	0.29	0.77
	ภายในกลุ่ม	150	57.09	0.38	
	รวม	154	58.27		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4	0.22	0.05	0.25
	ภายในกลุ่ม	150	32.75	0.22	
	รวม	154	32.97		

ตาราง แสดงว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน คือ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กำนาย เกษตรกร รับจ้าง อื่น ๆ มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาในการเรียน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนเฉลี่ยของปัญหาในการเรียนของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท 2,000 – 6,000 บาท 6,001 – 10,000 บาท 10,001 บาทขึ้นไป มาเปรียบเทียบกันโดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

ตาราง 23 การเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

ปัญหาในการเรียน	ต่ำกว่า 2,000 บาท		2,001-6,000บาท		6,001 – 10,000 บาท		10,001 บาทขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	3.00	0.63	2.90	0.47	3.09	0.66	3.08	0.42
ด้านผู้เรียน	3.02	0.75	2.81	0.47	2.93	0.67	2.55	0.77
ด้านผู้สอน	2.73	0.68	2.64	0.61	2.80	0.72	2.32	0.65
ด้านการเรียนการสอน	2.83	0.59	2.81	0.49	3.06	0.61	2.60	0.45
ด้านวัดผลและประเมินผล	2.80	0.74	2.80	0.63	2.93	0.72	2.59	0.62
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	3.18	0.71	3.08	0.60	3.25	0.51	3.34	0.73
รวม	2.93	0.56	2.84	0.40	3.00	0.49	2.74	0.48

ตาราง แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.93$) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ 2,001– 6,000 บาท มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=2.84$) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ 6,001 – 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.00$) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ 10,000 บาท ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 2.74$) ยกเว้นด้านผู้สอน เป็นปัญหาในระดับน้อย ($\bar{X}=2.32$)

ตาราง 24 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน เป็นรายด้าน

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3	1.02	0.34	1.13
	ภายในกลุ่ม	151	45.29	0.30	
	รวม	154	46.30		
2. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.04	0.68	1.87
	ภายในกลุ่ม	151	54.72	0.36	
	รวม	154	56.76		
3. ด้านผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.98	0.66	1.54
	ภายในกลุ่ม	151	64.65	0.43	
	รวม	154	66.63		
4. ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.22	0.74	2.55
	ภายในกลุ่ม	151	43.75	0.29	
	รวม	154	45.97		
5. ด้านวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	1.03	0.34	0.76
	ภายในกลุ่ม	151	68.66	0.46	
	รวม	154	69.69		
6. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.15	0.39	1.02
	ภายในกลุ่ม	151	57.12	0.38	
	รวม	154	58.27		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.95	0.32	1.49
	ภายในกลุ่ม	151	32.02	0.21	
	รวม	154	32.97		

ตาราง แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน คือ ต่ำกว่า 2,000 บาท 2,001 – 6,000 บาท 6,001 – 10,000 บาท 10,001 บาทขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี จำแนกตามเพศ แผนกวิชา ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน ซึ่งสรุปสาระสำคัญและผลการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการเรียนการสอน ด้านวัดผลและประเมินผล และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี โดยจำแนกตามเพศ แผนกวิชา ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ทั้ง 4 แผนกวิชา จำนวนทั้งสิ้น 522 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ซึ่งมีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2535:40) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 155 คน และได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของแผนกวิชา

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักเรียนแผนกวิชาที่ต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้นต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพ ต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
6. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีการสอบถามโดยใช้แบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี จำนวน 155 ฉบับ ได้รับคืนมาจำนวน 155 ฉบับ คิดเป็น 100% นำแบบสอบถามไปดำเนินการคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ ได้แบบสอบถามทั้งสิ้น 155 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถาม ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของนักเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ห้าระดับ ของลิเคอร์ต (Likert) โดยแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการเรียนการสอน ด้านวัดผล และประเมินผล และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน รวมเป็น 53 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 10.0 for Windows ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยสารพัดช่างปทุมธานี โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีปัญหามาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีปัญหปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด
3. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มโดยใช้ t-test
4. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไปโดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปทุมธานี ในด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการเรียนการสอน ด้านวัดผลและประเมินผล และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน สรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนตอบแบบสอบถามทั้งหมด 155 คน เป็นนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง จำนวน 118 คน (ร้อยละ 76.1) ส่วนใหญ่เรียนอยู่แผนกวิชาช่างยนต์มากกว่าแผนกวิชาอื่น จำนวน 44 คน (ร้อยละ 28.4) อยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 มากกว่าระดับชั้นปีอื่น ๆ จำนวน 81 คน (ร้อยละ 52.3) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 – 2.99 จำนวน 111 คน (ร้อยละ 71.6) ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง จำนวน 64 คน (ร้อยละ 41.3) และผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือน 2,001 – 6,000 บาท จำนวน 80 คน (ร้อยละ 51.6)

2. ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปทุมธานี มีปัญหาในการเรียนด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง 6 ด้าน พบว่า

2.1 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี มีปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่นักเรียนมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 8 ข้อ โดยข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ เวลาที่ใช้ในการเรียนภาคทฤษฎีมีมากเกินไป รองลงมาคือเนื้อหาวิชาในหลักสูตรขาดการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรมที่สามารถนำไปใช้ได้จริง และเนื้อหาวิชาที่เรียนเน้นภาคปฏิบัติน้อยเกินไป

2.2 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี มีปัญหาด้านผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ข้อ โดยข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ผู้เรียนขาดทักษะในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลทางด้านคอมพิวเตอร์ รองลงมาคือผู้เรียนมีปัญหาในเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน และผู้เรียนไม่กล้าซักถามผู้สอนในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจในขณะที่เรียน

2.3 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี มีปัญหาด้านผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 8 ข้อ โดยข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ผู้สอนมีความเข้มงวดต่อการเรียนการสอนในห้องเรียน รองลงมาคือผู้สอนขาดการสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการกระตือรือร้นในการเรียน และผู้สอนขาดการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ ฯลฯ ในขณะที่มีการเรียนการสอน

2.4 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี มีปัญหาด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 10 ข้อ โดยข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ในบางวิชาผู้สอนสอนเร็วเกินไป รองลงมาคือสภาพบรรยากาศในห้องเรียนไม่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ และจำนวนข้อสอบมีมาก แต่ให้เวลาในการทำข้อสอบน้อยเกินไป

2.5 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี มีปัญหาด้านวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ข้อ โดยข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ผู้สอนควบคุมห้องสอบไม่รัดกุมทำให้มีการลอกข้อสอบซึ่งส่งผลให้การตัดเกรดขาดความยุติธรรม รองลงมาคือข้อสอบที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลแต่ละครั้งมีความยาวเกินไปและผู้สอนไม่อธิบายข้อบกพร่องที่พบจากการวัดและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ

2.6 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี มีปัญหาด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 11 ข้อ โดยข้อที่มีปัญหามากที่สุดคือ

สถานที่พักผ่อนสำหรับผู้เรียนมีไม่เพียงพอ รองลงมาคือวัสดุ-อุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติเก่าและไม่ทันสมัย และโรงอาหารไม่สะอาด และมีที่นั่งน้อยเกินไป

3. ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการเรียนการสอน ด้านวัดผลและประเมินผล และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน จำแนกตามเพศ แผนกวิชา ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน พบว่าปัญหาในการเรียนทั้ง 6 ด้านไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1.จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร นักเรียนมีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.97$) ที่เป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรและเนื้อหาวิชาที่จัดให้นักเรียนได้เรียนมีความสอดคล้องกันอยู่มาก เพราะหลักสูตรที่ดี ต้องมีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคม มีความยืดหยุ่นตามความสนใจ ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน ยืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่น และสถานภาพของโรงเรียน และควรเปลี่ยนแปลงเนื้อหาหลักสูตรให้ทันสมัยเสมอ (เสาวนีย์ เลวลีย์ 2536:44-46) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตตชา นิลคำ (2542 :41) พบว่าปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาควิชาบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก และสงัด อุทรานันท์ (2529 :70-71) สรุปว่าการเลือกเนื้อหาที่มีความจำเป็นต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนและสอดคล้องกับความรู้เดิม ฉะนั้นการคัดเลือกเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมจะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน และบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนได้เป็นอย่างดี และเลิศ เรื่องสิทธิมนุษย (2545:65) พบว่าปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง

1.2. ด้านผู้เรียน นักเรียนมีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.86$) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะคุณลักษณะของผู้เรียนเป็นนักเรียนที่มีวิวุฒิโดยทั่วไปเรียนอย่างเดียว และมีความพร้อม ความสนใจ และสมัครใจเรียน เพื่อประโยชน์ต่อการได้มีโอกาสหางานทำได้ง่าย เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวพร ธนวัฒน์ (2536:79) ที่พบว่านักเรียนวิชาชีพหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ มีปัญหาการเรียนด้านส่วน

ตัวผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย และจิตตชา นิลดำ (2542:64) พบว่านิสิตมีปัญหาการเรียนในระดับมาก และข้อที่มีปัญหามากคือค่าใช้จ่ายในการเรียน และพรศรี โจรนเมจิ (2540:68) พบว่าปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีปัญหาด้านผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย และสมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ (2540:46) ที่พบว่า นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร มีปัญหาการเรียนด้านตัวผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย และเลิศ เรื่องสิทธิสัญญา (2545:66) พบว่าปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง

1.3. ด้านผู้สอน นักเรียนมีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนแต่ละคนมีภาระหน้าที่อื่นที่ไม่เหมือนกันทั้งในแง่ของปริมาณงาน และลักษณะของงาน และเนื่องจากการมีอัตราค่าจ้างที่จำกัดจึงทำให้อาจารย์ผู้สอนต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ไม่ใช่งานสอนโดยตรง เป็นผลทำให้ผู้สอนต้องทำงานหนัก มีภารกิจด้านการสอนมาก จึงทำให้ไม่มีเวลาพอที่จะศึกษาค้นคว้า หรือหาประสบการณ์เพิ่มเติมเพื่อนำมาถ่ายทอดให้นักเรียนเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ (2540:48) ที่พบว่า นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร มีปัญหาการเรียนด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับน้อย และนพพร ธนวัฒน์ (2536:79) ที่พบว่านักเรียนวิชาชีพหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ มีปัญหาการเรียนด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับน้อย และจิตตชา นิลดำ (2542:64) ได้ทำการศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาควิชาหลักสูตรบริหารธุรกิจ (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่านิสิตมีปัญหาการเรียนในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนมีคุณลักษณะที่เหมาะสม เช่น เสียสละ ชัดเจน มีความอดทนและสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี รวมทั้งมีความรับผิดชอบในการสอนเป็นอย่างดี และเลิศ เรื่องสิทธิสัญญา (2545:65) พบว่าปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านผู้สอน อยู่ในระดับปานกลาง

1.4. ด้านการเรียนการสอน นักเรียนมีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันผู้สอนสามารถออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และความพร้อมของผู้เรียนดังที่สุมิตร คุณานุกร (2523:137) กล่าวว่าจัดการจัดการเรียนการสอนคือกระบวนการ จัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนย่อมแตกต่างกันไปตามสภาพและลักษณะธรรมชาติของเนื้อหาวิชา กล่าวคือไม่มีวิธีสอนใดที่ดีที่สุด และเหมาะสมที่สุด สำหรับวิธีการสอนแต่ละ

วิธีย่อมมีทั้งลักษณะเด่นและข้อจำกัดด้วยกันทั้งสิ้น ดังนั้นผู้สอนต้องรู้จักนำวิธีการสอนแต่ละวิธีมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบทเรียน การใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความต้องการและประสบการณ์เดิมของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการและการเรียนรู้ไปตามจุดมุ่งหมายของการเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ พิศาลรัตนคุณ (2539:57) ได้ทำการศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโทวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าปัญหาการเรียนด้านการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และจิตตชา นิลคำ (2542:63) ได้ทำการศึกษาปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาควิชาบริหารธุรกิจ (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่านิสิตมีปัญหาการเรียนด้านวิธีการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และเลิศเรื่องสินภิญญา (2545:66) พบว่าปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านวัดผลและประเมินผล นักเรียนมีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.81$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ผู้สอนขาดความเข้าใจถึงความต้องการที่แท้จริงในการที่จะให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการสอน รวมทั้งความใกล้ชิด และปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนตลอดเวลา ทำให้ไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนอย่างละเอียดที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการประเมินผลได้อย่างถูกต้องและยุติธรรมที่สุด ปัญหาเหล่านี้ได้แก้ไขข้อทดสอบมีมาก แต่ให้เวลาน้อยเกินไป หรือมีความยากเกินไป เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537 : 53) ได้กล่าวถึงจุดหมายปลายทางของการวัดผลและประเมินผล ก็เพื่อปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนและการสอนของครู ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ มีความเหมาะสมเพียงใด ควรปรับปรุงและแก้ไขอย่างไร

1.6 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน นักเรียนมีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.15$) ทั้งนี้เป็นเพราะว่า เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุดคือสถานที่พักผ่อนสำหรับผู้เรียนไม่เพียงพอ และโรงอาหารไม่สะอาดมีที่นั่งน้อย ตลอดจนความไม่สะดวกในการให้บริการด้านต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจำนวนนักเรียนที่เข้ารับการศึกษามีจำนวนมาก จึงทำให้ความพร้อมด้านต่าง ๆ ไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ พิศาลรัตนคุณ (2539:89) ได้ทำการศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโทวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าปัญหาการเรียนด้านสภาพแวดล้อมของนิสิตมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และอัจฉรา สุขารมณ์ และพรรณี บุญประกอบ (2542:19) ได้กล่าวว่าสภาพแวดล้อมในการเรียน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้โดยบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

และมนัส ศรีกัลยา (2533:71) ที่พบว่านักศึกษามีปัญหาการเรียนในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสูงสุด ในเรื่องอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติมีจำนวนไม่เพียงพอ และอยู่ในสภาพชำรุดและล้าสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ เช่น ลิฟท์ ห้องน้ำ น้ำดื่ม มักเป็นปัญหาอยู่เสมอ และเลิศ เรื่องสินัญญา (2545:66) พบว่าปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนของนักเรียน ตามตัวแปร เพศ แผนกวิชา ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

2.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีปัญหาในการเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เข้ามาเรียนในวิทยาลัย เป็นผู้ที่มีความสนใจและต้องการจะมีความรู้และทักษะวิชาชีพ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ จากพื้นฐานความต้องการและความรู้สึกนึกคิดที่คล้ายคลึงกัน อยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอนในลักษณะเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตตชา นิลคำ (2542:65) ได้ทำการศึกษาปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาควิชาบริหารธุรกิจ (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าปัญหาการเรียนของนิสิตชายและนิสิตหญิงโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักเรียนที่มีแผนกวิชาต่างกันมีปัญหาในการเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็นแผนกใด ก็เป็นนักเรียนที่มีความสนใจและต้องการจะมีความรู้และทักษะวิชาชีพ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ หรือเพื่อพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของดาวรุ่ง วีระกุลและคณะ (2531) ได้ทำการประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการที่แม่ฮ่องสอนพบว่านักศึกษาทั้งสามวิชาเอกมีปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกัน และระวีวรรณ อยู่สำราญ (2545:บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพลศึกษาการเพชรบุรีบริหารธุรกิจพบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาการบัญชี การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนแผนกช่างยนต์ กับแผนกช่างไฟฟ้ากำลัง มีปัญหาในการเรียนด้านผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนแผนกช่างยนต์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนแผนกช่างไฟฟ้ากำลัง และนักเรียนแผนกช่างยนต์ กับแผนกช่างไฟฟ้ากำลังและแผนกพาณิชยการ มีปัญหาในการเรียนด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05โดยนักเรียนแผนกช่างยนต์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนแผนกช่างไฟฟ้ากำลังและแผนกพาณิชยการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ชรรัตน์ ขวัญสังข์ (2546:94) ที่พบว่านักเรียนที่กลุ่มวิชาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเรียนวิชาพิมพ์ดีดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักเรียนชั้นปีที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการเรียน โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเป็นหลักสูตรที่มีเนื้อหารายวิชาที่มีเรียนอย่างต่อเนื่อง มีความยากง่ายต่างกัน และอาจารย์ผู้สอนมีเทคนิคและกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ผู้เรียนต้องมีความกระตือรือร้นและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มีประสบการณ์การเรียนรู้ที่ไม่แตกต่างกัน และมีจุดมุ่งหมายในการเรียนเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพล เ็นเจริญ (2543:48)พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่เรียนในชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 นักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาในการเรียน โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนมิใช่เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนมากนัก เพราะนักเรียนไม่ว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลางหรือต่ำจะเป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการเรียน ทบทวน ฝึกฝนปฏิบัติ มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา ประเสริฐศรี (2543:67) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการบัญชี วิทยาลัยพาณิชยการเซตุน พบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 – 2.99 กับ คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00 และคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99 มีปัญหาในการเรียนด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 – 2.99 มีปัญหาในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00 และคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของทัศนีย์ พิศาลรัตนคุณ (2539:92) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษา

ผู้ใหญ่ ที่มีผลการเรียน 3.26 – 3.50 มีปัญหาทางการเรียนด้านวิธีการเรียนการสอนสูงกว่านิสิตปริญญาโทที่ผลการเรียน 3.76 – 4.00

2.5 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการเรียน โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครองประกอบอาชีพใดก็ตาม ปัญหาในการเรียนจะมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน เพราะนักเรียนทุกคนตั้งใจเรียนเพื่อให้มีความรู้และทักษะอาชีพ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเลิศ เรืองสินภิญญา (2545:73) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี พบว่านักศึกษาที่อาชีพผู้ปกครองต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.6 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาในการเรียน โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในระดับใดก็ตาม ปัญหาในการเรียนจะมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการเรียนต้องอาศัยสติปัญญา ความตั้งใจในการเรียน ดำเนินเรียน จึงทำให้นักเรียนมีปัญหาในการเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา ประเสริฐศรี (2543:67) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง สาขาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน พบว่านักศึกษาที่รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1.จากผลการศึกษาปัญหาในการเรียน ด้านเนื้อหาของหลักสูตร พบว่าข้อที่เป็นปัญหามากคือเวลาที่ใช้ในการเรียนภาคทฤษฎีมีมากเกินไป ซึ่งหลักสูตรที่เรียนอยู่จะเน้นด้านปฏิบัติมากกว่า เพราะเป็นวิชาชีพ ดังนั้นจึงควรที่จะปรับปรุงด้านหลักสูตรให้เน้นในด้านปฏิบัติมากกว่า และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

2.จากผลการศึกษาปัญหาในการเรียน ด้านผู้เรียน พบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากคือ ผู้เรียนขาดทักษะในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลทางด้านคอมพิวเตอร์ ในปัจจุบันคอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งนักเรียนควรจะได้มีการศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ให้มาก แต่อาจเป็นเพราะคอมพิวเตอร์มีน้อย หรือมีชั่วโมงในการเรียนด้านคอมพิวเตอร์น้อยไป ดังนั้นอาจารย์หรือผู้เกี่ยวข้องควรดูแลและปรับปรุงให้มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน และให้ทันสมัย

3.จากผลการศึกษา ปัญหาในการเรียน ด้านผู้สอน พบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากคือผู้สอน มีความเข้มงวดต่อการเรียนการสอนในห้องเรียน ส่วนใหญ่ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการสอนค่อนข้างดี เพื่อให้การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรจัดสัมมนาเทคนิควิธีการ ถ่ายทอดความรู้การพัฒนา การผลิตสื่อการเรียนการสอน

4.จากผลการศึกษา ปัญหาในการเรียน ด้านการเรียนการสอน พบว่าข้อที่เป็นปัญหามากคือในบางวิชาผู้สอนสอนเร็วเกินไป ครูผู้สอนควรนำเอาเทคนิคการสอน จิตวิทยาการเรียน การสอน และการจัดหากิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชามาประกอบการสอน ฉะนั้น เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรสนับสนุนให้ผู้สอนเข้ารับการอบรม เกี่ยวกับเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มากขึ้น

5.จากผลการศึกษา ปัญหาในการเรียน ด้านวัดผลและประเมินผล พบว่าข้อที่เป็นปัญหามากคือผู้สอนควบคุมห้องสอบไม่รัดกุมทำให้มีการลอกข้อสอบซึ่งส่งผลให้การตัดเกรดขาด ความยุติธรรม ผู้วิจัยเสนอว่า ควรจัดให้มีการประชุมผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการวัดผล และประเมินผล เพื่อศึกษาว่าหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ใช้มีข้อบกพร่องอย่างไรบ้าง ที่จะต้องแก้ไขหรือปรับปรุงให้ทันสมัยยิ่งขึ้น เพื่อนำมาถ่ายทอดให้ผู้สอนได้เข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในแนวเดียวกัน

6.จากผลการศึกษา ปัญหาในการเรียน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน พบว่าข้อที่เป็นปัญหามากคือสถานที่พักผ่อนสำหรับผู้เรียนมีไม่เพียงพอ ผู้วิจัยเสนอว่า ควรพัฒนาสภาพแวดล้อม ภายในวิทยาลัย เช่น เพิ่มจำนวนโรงอาหาร ปรับปรุงห้องน้ำให้สะอาด จัดให้นักเรียนได้มีที่นั่ง พักผ่อนและทำการบ้าน เพื่อส่งผลให้การเรียนการสอนมีคุณภาพดียิ่งขึ้น ผู้บริหารจำเป็นจะต้องตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อเตรียมจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักเรียน และจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพ ที่ใช้งานได้ดีมีประสิทธิภาพอยู่ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป

1.ควรมีการวิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เพิ่มเติม เพื่อจะได้ทราบว่าผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นอย่างไรต่อปัญหาในการเรียนการสอนเพราะผู้บริหารและอาจารย์เป็นบุคคลที่จะพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนได้ดีที่สุด เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรีมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.ควรศึกษาวิจัยการประเมินติดตามผลผลิตคุณภาพของนักเรียน เพื่อทราบข้อบกพร่องจุดอ่อนของหลักสูตร และหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสม ทันสมัยอยู่เสมอ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมอาชีวศึกษา. (2537). “ก้าวไปกับแผนฯ 8 กรมอาชีวศึกษา”. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา.
- . (2539). “ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529”. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2538). “หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 (สะสมหน่วยกิต)” : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิ่งแก้ว เอี่ยมแจ่ม. (2542). “สภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆตามทัศนะของนักศึกษา”. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เครือวัลย์ ถิ่นอภิชาติ. (2531). “หลักและเทคนิคการฝึกอบรม และการพัฒนาแนวทางการวางแผนเขียนโครงการและบริหารโครงการ”. กรุงเทพฯ : สยามศิลป์การพิมพ์.
- จิตตชา นิลคำ. (2542). “ปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรีภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจ (ต่อเนื่อง 2 ปี)”. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดาวรุ่ง วีระกุลและคณะ. “สรุปการประเมินผลการดำเนินงาน กศ.บป.แม่ฮ่องสอน ช่วงปีการศึกษา 2530 – 2532” . ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษาวิทยาลัยครูเชียงใหม่. สหวิทยาลัยล้านนา.
- ทัศนีย์ พิศาลรัตนคุณ. (2539). “ปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่”. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธำรง บัวศรี. (2532). “ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา”. กรุงเทพฯ : อรุณสภาคพรวัว.
- นพพร ธนวัฒน์. (2536). “ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพระยะสั้นในคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร”. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. (2530). “การบริหารการศึกษาใน บทความวิชาการ 2530 – 2533”. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- เบญจวรรณ กี่สุ่นพันธ์. (2540). “เอกสารคำสอนหลักการสอน”. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.(2521).” การวัดและประเมินผลการศึกษา” : ทฤษฎีและการ
ประยุกต์.

ปรีชา เศรษฐีธร.(ม.ป.ป). “คู่มือการสอน”. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บุญช่วยการพิมพ์.

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์.(2541). “การจัดและบริหารอาชีวศึกษา”. ศูนย์ส่งเสริม กรุงเทพฯ :
บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

พรศรี โรจน์เมฆี.(2540). “ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชา
ชีพชั้นสูง”. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พร้อมพรรณ อุดมสิน.(2533). “การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนคณิตศาสตร์”.
กรุงเทพฯ : ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิสิฐ เมธากัทรและธีรพล เมธิกุล.(2529).” ยุทธวิธีการเรียนการสอนวิชาเทคนิค”. เอกสาร
ประกอบการสอน. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ.

เพ็ญพิมล คูศิริวิเชียร.(2538).“เอกสารประกอบการสอนวิชา วิธีการสอนทั่วไป”. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

เพ็ชรรัตน์ ขวัญสังข์.(2546). “ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนวิชาพิมพ์ดีด ของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน”. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ไพฑูรย์ ถินลารัตน์.(2524). “หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา”. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ภิญโญ สาร.(2526). “หลักการศึกษ”. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

มนัส ศรีกัลยา.(2533). “ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นโรงเรียนสารพัด
ช่าง เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

มานิดา อุชชิน .(2525). “ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ, “เอกสารประชุมสัมมนา
เชิงปฏิบัติการ”. กระทรวงศึกษาธิการ.

รัตนา ประเสริฐศรี.(2543)”ปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาวิชา บัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน”. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). “พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525”. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

ราชบัณฑิตยสถาน.(2541). “พจนานุกรมศัพท์การศึกษา”. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ไอ.คิว บุ๊คเซ็น
เตอร์.

ล้วน-อังคณา สายยศ. “เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา”. ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เลิศ เรื่องสิทธิมนุษย. (2545). “ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี
สถาบัน ราชภัฏเพชรบุรี”. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา.(2530).”งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา”. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัฒนาพร ระงับทุกข์.(2541).”การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง”.กรุงเทพฯ : เลิฟ
แอนด์ ลิฟเพรส.

วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี.(2544). “คู่มือนักเรียนนักศึกษา ปีการศึกษา 2544”. วิทยาลัยสารพัด
ช่างปราจีนบุรี.

-----.(2542). “ข้อมูลอาคารสถานที่ ปีการศึกษา 2542”.วิทยาลัยสารพัด
ช่างปราจีนบุรี.

สมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์.(2540). “การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพพระยาศันแผนกวิชา
เครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร”. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สงัด อุทรานันท์.(2528). “พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร”. กรุงเทพฯ : เซ็นเซอร์พับลิเคชั่น.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2535). “ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7
(พ.ศ. 2535 – 2539) “ กรุงเทพฯ : อรรถพลการพิมพ์.

สุมาลี จันทรชลอ. (2542). “การวัดและประเมินผล”. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าธนบุรี. ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

สุมิตร คุณานุกร.(2523). “หลักสูตรและการสอน”. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

สุวิทย์ หิรัญยกานท์ และคณะ.(2540). “ พจนานุกรมศัพท์การศึกษา”. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ไอ
คิว บิ๊กเซ็นเตอร์.

อัจฉรา สุขารมณ์ และพรณี บุญประกอบ.(2542).” รายงานการวิจัยสภาวะแวดล้อมของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สัมพันธ์กับภาวะความเครียดของนิสิต”. สถาบันวิจัยพฤติ
กรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เอกศักดิ์ บุตรลับ. (2537). “ครูและการสอน”. เพชรบุรี : คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
เพชรบุรี

- Alkin, Marvin C. Using Evaluations :(1970). **"Dese Evaluation Make a Difference?"**. Berely Hills.
- Beck, William R.(1976). **"Pupil Perception of Teacher Merit"** : A Factor Analysis of Five Postulated Dimensions, " *The Journal of Education Reasearch*. 61 : 127 – 128 ; November.
- Bosco, James S. and William F. Gustatson.(1983). **"Measurement and Evaluatiom in Physical Education, Fitness, and Sport. New Jersey"** : Prentice – Hall, Inc., Englewood Cliffs.
- Taba, Hilda. Curriculum Development :(1962). **"Theory and Practice"**. New York : Harcourt, Bace and World.
- Grush, Edgar V. and Donald , Costin.(1975). **"Teaching and Media"**. London : Mathuen.
- Grush , J.E. and Frank , Costin. (1975).**"The student as Consumer of the teaching Process"**, American Educational Research. Journal.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญในการตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

ที่ ทม 1012/3650



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔ เมษายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปราชญ์บุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชนิกานต์ สุขขจรกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราชญ์บุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพียรุ ลิมไทย และ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน และ อาจารย์สุมาลี คำไททน หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราชญ์บุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวชนิกานต์ สุขขจรกุล และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

— สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 037-212220 มือถือ 06-1091017

ที่ ทม 1012/3673



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ เมษายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปราจีนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชนิกานต์ สุขขจรกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ประภาศิลป์ ผ่องแผ้ว เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวชนิกานต์ สุขขจรกุล และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 037-212220 มือถือ 06-1091017

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ที่ ทม 1012/ 3691



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ เมษายน 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปราชญ์บุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชนิกานต์ สุขขจรกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราชญ์บุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราชญ์บุรี ในระหว่างเดือนเมษายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชนิกานต์ สุขขจรกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 037-212220 มือถือ 06-1091017

ที่ ทม 1012/ 3 703



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ เมษายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างปทุมธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชนิกานต์ สุขขจรกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปทุมธานี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 1 จำนวน 150 คน ตอบแบบสอบถามปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปทุมธานี ในระหว่างเดือนเมษายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชนิกานต์ สุขขจรกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 037-212220 มือถือ 06-1091017

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี

.....

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

1.แบบสอบถามฉบับนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เรื่อง ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการทราบปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี การตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผลการเรียนของท่าน คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ และการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบตามสภาพจริง ซึ่งผลที่ได้จะนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น

3.แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี

ทั้งนี้ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อ ตามสภาพปัญหาที่เป็นจริงทุกประการ ผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือเพื่อการวิจัยครั้งนี้

(นางสาวชนิกานต์ สุขขจรกุล)

นิสิตปริญญาโท เอกธุรกิจศึกษา

แบบสอบถาม
เรื่อง ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี

.....

ตอนที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

- () ชาย
() หญิง

2. แผนกวิชา

- () แผนกพณิชยการ
() แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
() แผนกวิชาช่างยนต์
() แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง

3. ระดับชั้น

- () ชั้นปีที่ 1
() ชั้นปีที่ 2
() ชั้นปีที่ 3

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- () คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99
() คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 - 2.99
() คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 - 4.00

5. อาชีพของผู้ปกครอง

- () รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
() ค้าขาย
() เกษตรกร
() รับจ้าง
() อื่น ๆ

6. รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

- () ต่ำกว่า 2,000 บาท
- () 2,001 - 6,000 บาท
- () 6,001 - 10,000 บาท
- () 10,001 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัย
 สารพัดช่างปราจีนบุรี รวม 6 ด้าน คือด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน
 ด้านการเรียนการสอน ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน
คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น
 ของท่านมากที่สุด

คะแนน 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด
 คะแนน 4 หมายถึง มีปัญหามาก
 คะแนน 3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง
 คะแนน 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย
 คะแนน 1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านเนื้อหาของหลักสูตร						
1	เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่ทันสมัยและไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน					
2	เนื้อหาวิชาในหลักสูตรปลูกฝังด้านคุณธรรมจริยธรรมที่สามารถนำไปใช้ได้จริง					
3	เนื้อหาวิชาที่เรียนเน้นภาคปฏิบัติน้อยเกินไป					
4	เวลาที่ใช้ในการเรียนภาคทฤษฎีมีมากเกินไป					
5	เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สามารถไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง					
6	ผู้เรียนขาดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตนเองเรียน					
7	เนื้อหาในแต่ละรายวิชาไม่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
8	เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มากนัก					

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านผู้เรียน						
9	ผู้เรียนมีปัญหาในเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน					
10	ผู้เรียนมีสุขภาพส่วนตัวหรือโรคประจำตัวซึ่งเป็นปัญหาต่อการเรียน					
11	ผู้เรียนขาดความมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียนร่วมชั้นเรียน					
12	ผู้เรียนมีปัญหาในด้านที่พักอาศัยซึ่งตั้งอยู่ห่างจากวิทยาลัย					
13	ผู้เรียนไม่มีความเชื่อมั่นในตนเองในการแก้ปัญหาการเรียน					
14	พื้นความรู้เดิมระหว่างผู้เรียนมีความแตกต่างกันทำให้ตามเพื่อนไม่ทัน					
15	ผู้เรียนขาดทักษะในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลทางด้านคอมพิวเตอร์					
16	ผู้เรียนไม่กล้าซักถามผู้สอนในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจในขณะที่เรียน					
ด้านผู้สอน						
17	ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามปัญหา แสดงความคิดเห็นในระหว่างเรียน					
18	ผู้สอนไม่ทบทวนบทเรียนเก่าก่อนขึ้นบทเรียนใหม่ให้ผู้เรียนได้เข้าใจ					
19	ผู้สอนไม่สามารถอธิบาย ตอบปัญหา แก้ไขปัญหาวิชาที่สอนได้ชัดเจนและถูกต้อง					
20	ผู้สอนไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน					
21	ผู้สอนขาดการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ ฯลฯ ในขณะที่มีการเรียนการสอน					

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
22	ผู้สอนมีความเข้มงวดต่อการเรียนการสอนในห้องเรียน					
23	ผู้สอนขาดทักษะ ความชำนาญในการถ่ายทอดความรู้					
24	ผู้สอนขาดการสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียน ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการกระตือรือร้นในการเรียน					
25	ผู้สอนขาดการมีสัมพันธที่ดี					
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>						
26	ผู้สอนไม่ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนมาช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียน					
27	ผู้สอนใช้วิธีการสอนที่ไม่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนเท่าที่ควร					
28	ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้บรรยายเพียงอย่างเดียว					
29	ผู้สอนไม่มีการซักถามผู้เรียนเพื่อวัดความเข้าใจในเรื่องที่กำลังเรียน					
30	งานที่ผู้สอนมอบหมายให้คั่นคว้านอกชั้นเรียนมีมากเกินไป					
31	สภาพบรรยากาศในห้องเรียนไม่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้					
32	จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมากเกินไป					
33	ในบางวิชาผู้สอนสอนเร็วเกินไป					
34	ข้อสอบที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลแต่ละครั้งไม่ตรงกับเนื้อหาที่เรียน					
35	จำนวนข้อสอบมีมาก แต่ให้เวลาในการทำข้อสอบน้อยเกินไป					

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านวัดผลและประเมินผล						
36	ผู้สอนมีวิธีวัดผลและประเมินผลที่ไม่แน่นอน					
37	ผู้สอนควบคุมห้องสอบไม่รัดกุมทำให้มีการลอกข้อสอบซึ่งส่งผลให้การตัดเกรดขาดความยุติธรรม					
38	ข้อสอบที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลแต่ครั้งมีความยาวเกินไป					
39	ผู้สอนไม่มีการแจ้งการทดสอบแต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า					
40	ผู้สอนขาดความยุติธรรมในการตัดเกรด					
41	ผู้สอนออกข้อสอบไม่ครอบคลุมเนื้อหาวิชา					
42	ผู้สอนไม่อธิบายข้อบกพร่องที่พบจากการวัดและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ					
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน						
43	ภายในห้องเรียนหรือสถานที่ฝึกปฏิบัติขาดความมีระเบียบและสกปรก					
44	ห้องเรียนหรือสถานที่ฝึกปฏิบัติคับแคบเกินไป					
45	แสงสว่างและการถ่ายเทของอากาศภายในห้องเรียนมีไม่เพียงพอ					
46	จำนวนสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน					
47	ตู้น้ำดื่มตามจุดต่าง ๆ มีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน					
48	โรงอาหารไม่สะอาด และมีที่นั่งให้น้อยเกินไป					

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
49	มีห้องปฏิบัติการวิชาชีพไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
50	ห้องน้ำมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
51	มีเสียงรบกวนจากภายนอกห้องเรียนในขณะที่เรียน					
52	สถานที่พักผ่อนสำหรับผู้เรียนมีไม่เพียงพอ					
53	วัสดุ - อุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติเก่าและไม่ทันสมัย					

ภาคผนวก ง

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

- | | |
|-------------------------------|---|
| 1. ผอ.สุธี เข้มทอง | ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี
วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี |
| 2. อาจารย์สุมาลี คำโทน | หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา
วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี |
| 3. อาจารย์ประภาศิลป์ ผ่องแผ้ว | อาจารย์ 3 ระดับ 7
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปราจีนบุรี |

การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ที่ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

วิธีหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบว่ามีความตรงหรือไม่ โดยเลือกตอบเป็นรายข้อ ดังนี้

- | | | |
|---|---|--------------|
| 1 | = | แน่ใจว่าตรง |
| 2 | = | ไม่แน่ใจ |
| 3 | = | ไม่ตรงแน่นอน |

นำผลคะแนนที่ได้มาเข้าสู่สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

- โดย
- | | | |
|------------|---|---|
| IOC | = | ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและพฤติกรรม |
| $\sum R/N$ | = | ผลรวมของปัญหาในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด |
| N | = | จำนวนผู้เชี่ยวชาญ |

โดยหากดัชนีความสอดคล้องเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

ปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี					
ข้อ	คำถาม	ผอ.สุธี	อ.ประกาย ศิลป์	อ.สมานี	ค่าIOC
1	เนื้อหาวิชาในหลักสูตร ไม่ทันสมัยและไม่สอดคล้องกับ สภาพสังคมปัจจุบัน	+1	+1	+1	1.00
2	เนื้อหาวิชาในหลักสูตรขาดการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรมที่สามารถนำไปใช้ได้จริง	+1	+1	+1	1.00
3	เนื้อหาวิชาที่เรียนเน้นภาคปฏิบัติน้อยเกินไป	+1	+1	+1	1.00
4	เวลาที่ใช้ในการเรียนภาคทฤษฎีมีมากเกินไป	+1	+1	+1	1.00
5	เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สามารถไปใช้ในการปฏิบัติงาน จริงได้	+1	+1	+1	1.00
6	เนื้อหาวิชาในหลักสูตร ไม่ได้บรรจุทักษะที่จำเป็นอย่าง ในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	+1	0	0	0.33
7	ผู้เรียนขาดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรที่ตนเองเรียน	+1	0	+1	0.66
8	เนื้อหาในแต่ละรายวิชา มีปริมาณไม่เหมาะสมกับ จำนวนหน่วยกิต	+1	+1	+1	1.00
9	เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้มากนัก	+1	+1	+1	1.00
10	เนื้อหาวิชาที่เรียนเพื่อจะนำไปใช้ศึกษาต่อมีน้อย	0	0	+1	0.33
11	ผู้เรียนขาดการให้ความสนับสนุน ด้านการเรียนของผู้ ปกครองและบุคคลในครอบครัว	+1	0	0	0.33
12	ผู้เรียนมีปัญหาในเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน	+1	+1	0	0.66
13	ผู้เรียนมีสุขภาพส่วนตัวหรือโรคประจำตัวซึ่งเป็น ปัญหาต่อการเรียน	+1	+1	0	0.66
14	ผู้เรียนไม่มีเวลาในการปฏิบัติงานที่มอบหมายตามแผน การเรียนได้	0	0	+1	0.33
15	ผู้เรียนขาดความมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียนร่วม ชั้นเรียน	+1	0	+1	0.66

ข้อ	คำถาม	ผอ.สุธี	อ.ประภา กิลปี	อ.ศุภาลิ	ค่าIOC
16	ผู้เรียนมีปัญหาในด้านที่พักอาศัยซึ่งตั้งอยู่ห่างจาก วิทยาลัย	0	+1	+1	0.66
17	ผู้เรียนไม่มีความเชื่อมั่นในตนเองในการแก้ปัญหาด้าน การเรียน	+1	+1	+1	1.00
18	พื้นความรู้เดิมระหว่างผู้เรียนมีความแตกต่างกันทำให้ ตามเพื่อนไม่ทัน	+1	+1	+1	1.00
19	ผู้เรียนขาดทักษะในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลทาง คอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	1.00
20	ผู้เรียนไม่กล้าซักถามผู้สอนในสิ่งที่คนไม่เข้าใจในขณะที่ ที่เรียน	+1	+1	+1	1.00
21	ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามปัญหา แสดง ความคิดเห็นในระหว่างเรียน	0	+1	+1	0.66
22	ผู้สอนไม่ทบทวนบทเรียนเก่าก่อนขึ้นบทเรียนใหม่ให้ ผู้เรียนได้เข้าใจ	+1	+1	+1	1.00
23	ผู้สอนไม่สามารถอธิบาย ตอบปัญหา แก้ไขปัญหา วิชาที่สอนได้ชัดเจนและถูกต้อง	+1	+1	0	0.66
24	ผู้สอนไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	+1	0	+1	0.66
25	ผู้สอนขาดการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ ฯลฯ ในขณะที่มีการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
26	ผู้สอนมีความเข้มงวดต่อการเรียนการสอนในห้อง เรียน	+1	0	+1	0.66
27	ผู้สอนสอนเร็วเกินไป ทำให้ผู้เรียนตามไม่ทัน	+1	0	0	0.33
28	ผู้สอนไม่สนับสนุนให้ผู้เรียนใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งค้น คว้า เพื่อเสริมความรู้ให้กับผู้เรียน	0	0	+1	0.33
29	ผู้สอนขาดทักษะ ความชำนาญในการถ่ายทอดความรู้	+1	+1	+1	1.00
30	ผู้สอนขาดการสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียน ที่ทำ ให้ผู้เรียนเกิดการกระตือรือร้นในการเรียน	+1	+1	0	0.66
31	ผู้สอนขาดการมีสัมพันธที่ดี	+1	+1	0	0.66

ข้อ	คำถาม	ผอ.สุธี	อ.ประกาศิต	อ.ศุมาลี	ค่าIOC
32	ความไม่เหมาะสมของการจัดเวลาเรียนของแต่ละรายวิชา	0	0	+1	0.33
33	ผู้สอนไม่ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนมาช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียน	+1	0	+1	0.66
34	ผู้สอนใช้วิธีการสอนที่ไม่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนเท่าที่ควร	+1	+1	+1	1.00
35	ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้บรรยายเพียงอย่างเดียว	+1	0	+1	0.66
36	ผู้สอนไม่มีการซักถามผู้เรียนเพื่อวัดความเข้าใจในเรื่องที่กำลังเรียน	0	0	+1	0.33
37	งานที่ผู้สอนมอบหมายให้คั่นคว้านอกชั้นเรียนมีมากเกินไป	+1	0	0	0.33
38	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เน้นความสำคัญของผู้เรียน	0	0	+1	0.33
39	สภาพบรรยากาศในห้องเรียนไม่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
40	จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมากเกินไป	0	+1	+1	0.66
41	ในบางวิชาผู้สอนสอนเร็วเกินไป	+1	0	+1	0.66
42	ข้อสอบที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลแต่ละครั้งไม่ตรงกับเนื้อหาที่เรียน	+1	+1	0	0.66
43	จำนวนข้อสอบมีมาก แต่ให้เวลาในการทำข้อสอบน้อยเกินไป	0	+1	+1	0.66
44	ผู้สอนมีวิธีวัดผลและประเมินผลที่ไม่แน่นอน	+1	0	+1	0.66
45	ผู้สอนควบคุมห้องสอบไม่รัดกุมทำให้มีการลอกข้อสอบ ซึ่งส่งผลให้การตัดเกรดขาดความยุติธรรม	+1	0	+1	0.66
46	ข้อสอบที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลแต่ละครั้งมีความยากเกินไป	+1	+1	+1	1.00
47	ผู้สอนไม่มีการแจ้งการทดสอบแต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า	+1	0	+1	0.66

ข้อ	คำถาม	ผอ.สุธี	อ.ประภา ศิลป์	อ.ศุมาลี	ค่าIOC
48	ผู้สอนขาดความยุติธรรมในการตัดเกรด	+1	+1	+1	1.00
49	ผู้สอนออกข้อสอบไม่ครอบคลุมเนื้อหาวิชา	0	+1	+1	0.66
50	ผู้สอนทำการวัดผลและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน ไม่สม่ำเสมอ	0	0	+1	0.33
51	ผู้สอนไม่อธิบายข้อบกพร่องที่พบจากการวัดและ ประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ	+1	+1	+1	1.00
52	ข้อสอบเน้นการวัดเนื้อหาวิชามากเกินไป	0	0	+1	0.33
53	ภายในห้องเรียนหรือสถานที่ฝึกปฏิบัติขาดความเป็น ระเบียบและสกปรก	+1	+1	+1	1.00
54	ห้องเรียนหรือสถานที่ฝึกปฏิบัติคับแคบเกินไป	0	+1	+1	0.66
55	แสงสว่างและการถ่ายเทของอากาศภายในห้องเรียนมี ไม่เพียงพอ	+1	+1	+1	1.00
56	จำนวนสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนมีไม่ เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
57	ตู้น้ำดื่มตามจุดต่าง ๆ มีไม่เพียงพอกับ จำนวนผู้เรียน	+1	0	+1	0.66
58	โรงอาหารไม่สะอาด และมีที่นั่งให้น้อยเกินไป	+1	0	+1	0.66
59	มีห้องปฏิบัติการวิชาชีพ ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	0	+1	+1	0.66
60	ห้องน้ำมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	0	+1	+1	0.66
61	มีเสียงรบกวนจากภายนอกห้องเรียนในขณะที่เรียน	+1	+1	+1	1.00
62	สถานที่พักผ่อนสำหรับผู้เรียนมีไม่เพียงพอ	0	+1	+1	0.66
63	วัสดุ - อุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติเก่าและไม่ทันสมัย	0	+1	+1	0.66

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อ – สกุล	นางสาวชนิกานต์ สุขขจรกุล
วัน/เดือน/ปีเกิด	16 พฤศจิกายน 2506
สถานที่เกิด	จ. ปราจีนบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	73 หมู่ 1 ต.หนองโพรง อ.ศรีมหาโพธิ จ.ปราจีนบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	หัวหน้าคณะพาณิชยกรรม
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี 306/1 ถ.ราษฎร์คำริห์ ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2526	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) การเลขานุการ จากวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี
พ.ศ. 2528	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) การเลขานุการ จาก วิทยาลัยพาณิชยการเซดุน
พ.ศ. 2533	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศ.สบ.) การจัดการทั่วไป จาก วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) ธุรกิจศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ